

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

25

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

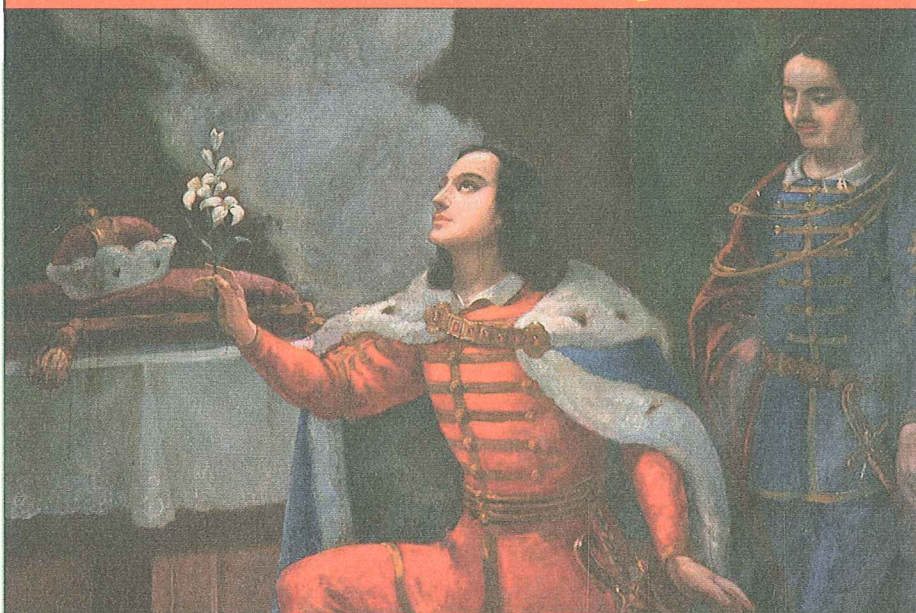
XXV. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2018. november

A tartalomból:

4. Munkáltatói fórum a vállalkozókért
6. Segítség az egyedülálló szülőknek
9. Egyik hatékony táplálék-kiegészítő - taurin
10. A Nagy Háború utolsó napjai, következményei és emlékezete
13. A Színfolt Mazsorett Táncegyüttes a helyi értéktárban

Szent Imre herceg

Szent Imre hercegre, a magyar ifjúság védőszentjére emlékezünk ünnepén, november 5-én.

1000 és 1007 között született Székesfehérváron. Életéről krónikák és legendák alapján vannak csak ismereteink. „A nemes Imre herceg előkelő nemzetségből, mint a cédrus a Libanonról (Zsolt 91,13), Szent Istvántól, Magyarország első királyától származott, erényekkel nagyon feldíszítve ragyogóan tündökölt” – olvasható Szent Imre 1110-ből származó legendájában.

Imre herceg neveltetésére nagy gondot fordítottak: oktatását 1015-ben Gellért püspök vette át. Hét éven keresztül tanította Imre herceget latinra, elvégeztette vele a kor legmagasabb iskolai fokozatait; a tudományok mellett a vallásba, valamint a papi élet rejtelmeibe is beavatta. A herceg aztán tizenöt éves korától István király mellett nevelkedett, számára íródtak az Intelmek. Elsajátította az államirányítás tudományát, a hadvezérséget és a diplomáciát. Az 1020-as évek végén elfoglalta a trónörökös hercegeket illető dukátust (valószínűleg a bihari dukátust), és apja rá bízta a királyi sereg parancsnokságát is.

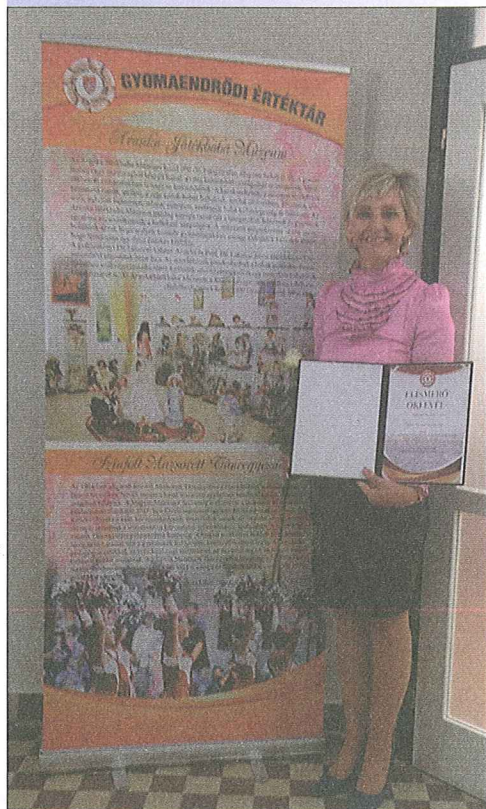
A huszonhárom éves Imre herceg kész volt az uralkodásra, így megfelelő felesé-

get kerestek számára. Édesapja kívánságára megházasodott, de feleségével szűzi életet élt, minthogy – legendája tanúsága szerint – a veszprémi Szent György-kápolnában égi szózatot hallott, hogy testi-lelki szüzességben töltse életét: „Megtörtént, hogy mikor egyik éjjel titokban, csupán egyetlen szolgát magához véve imádkozni ment abba az igen ősi és ódon templomba, amit Veszprém városában Krisztus drága vértanújának, Györgynek a tiszteletére építettek, hogy ott imádságba merülve magában azt fontolgassa, milyen még kedvesebb dolgot ajánlhat fel Istennek, hirtelen nagy ragyogással világosság árasztotta el az egész templomot. Isteni hang bent a magasban így szólt: »A legkiválóbb dolog a szüzesség! Lelked és tested szüzességét kívánom tőled. Ezt ajánld fel, ebben a szándékodban tarts ki!«”

Imre herceg 1031. szeptember 2-án halt meg, miután vadászat közben egy vadkan megsebezte. Holttestét az akkor még épülő fehérvári bazilikában helyezték el. Halálakor és halála után sok csodás esemény történt a legenda szerint.

VII. Gergely pápa Szent László király uralkodása idején, 1083. november 4-én István királlyal és Gellért püspökkel együtt avatta szentté.

Forrás: Magyar Kurír (bh)

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Általános Iskola

Boldogságóra a Szent Gellértben

Intézményünk 2018 szeptemberében csatlakozott az országos kezdeményezésű Boldog Iskola programhoz, amely pozitív hatással van a gyermekek közösségi- és személyiség fejlődésére. A Boldogságórák erősítik a tanulók önbizalmát, így az iskolai teljesítményük is javulhat, illetve kiegyensúlyozottabbá válhatnak. Ebben a tanévben az alsó tagozatban vezettük be, de a továbbiakban, felső tagozatban is tervezzük bővíteni.

A szeptemberi hónap témája: „Miért lehetek hálás?”. A témát a gyerekek korosztályuknak megfelelően dolgozták fel. A kisebbek rajzoltak, a nagyobbak rövid fogalmazásban fejezték ki gondolataikat.

Szent Gellért Nap

2018. szeptember 24-én reggel szentmisével kezdődött a Szent Gellért Nap, melyet Czank Gábor atya, iskolánk plébánosa tartott. Az ünnepi prédikációt Papp Tibor református lelkész úr mondta, bemutatva iskolánk névadójának élet-útját. A mise keretében tették le elsőseink, új nevelőink a szentgellértes fogalmát.

A délelőtti játékos feladatokkal telt, vidám együttletben.

Népmese napja

2018. szeptember 29-én mi is emlékeztünk nemzetünk nagy mesegyűjtőjére, Benedek Elekre. Szünetekben a legkisebbek kuporodhattak le az iskola aulájában berendezett alkalmi mesesarokba, ahol mesét hallgathattak Gulyásné Soós Erzsébet tanárnő felolvasásában. A paravánokra kikerültek a kedvenc mesék, s az iskolarádióban feladatok hangzottak el. Kicsik és nagyok kedvenc mesemondójának, Szabó Gyula színművész hangjának is örülhettünk.

Megemlékezések

Idén is megemlékeztünk iskolai keretek között 1849. október 6-áról és 1956. október 23-áról. A hatodik és a nyolcadik osztály adott színvonalas műsort, melyben helyet kaptak visszaemlékezések, a vértanúk szavai, korabeli képek, mozgóképek, archív felvételek. Segítségükkel megelevenedett a két történelmi kor, a két szabadságküzdelem, s az azt követő véres megtorlás. A hősök áldozata soha nem hiábavaló. Mécsesekkel és főhajtással tisztelegtünk előttük, példájuk nemzetünket összetartó erő.

*„Ti őseink, ti régiek, kik ránk hagytátok a hitet,
ti vértanú vitézek,
ma vérszomjas hóhér harag mártírijaként idéz Arad,
13 kivégzett.
Támadjatok fel, s jöjjetek,
lássátok, íme győztetek!”*

Hulladékgyűjtés

2018. október 13-án, szombaton papírt gyűjtöttünk. Iskolánk parkolójában három nagy konténerbe hordták gyermekeink és szüleik a papírt. Első helyezett a 4. osztály, második a 3., míg a dobogó harmadik helyét a 6. osztály szerezte meg. A befolyt összeg – mint minden évben - idén is az osztályokat gazdagítja.

Köszönjük a Szülők odaadó segítségét!

Önkormányzati

h í r e k

Október 23-án de. 10 órai kezdettel emlékeztünk meg 1956 hőseiről a Szabadság téren. Ünnepi beszédet mondott Dr. Latorcai Csaba az EMMI közigazgatási államtitkára. Megtisztelettel ünnepségünket jelenlétével Prof. Dr. Latorcai János az Országgyűlés alelnöke, valamint Latorcai-Ujházi Aranka. Köszöntötte a megjelent ünneplő közönséget Dankó Béla, körzetünk országgyűlési képviselője. A koszorúzást követően az ünnepi testületi ülés helyszíne a felújított városháza épülete volt, ahol Gyomaendrődért Emlékplakettet vehetett át Varga Mihály „Cibere” és emléklappal köszöntük meg a nyugdíjba vonuló közalkalmazottak munkáját. Hagyományörző céllal, az idei évben először, oklevelet kaptak az Értéktár Albizottságától azok a személyek, akik gondozói az ott elhelyezett helyi értékeknek.

Ismét a képviselő-testület elé került a településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet alkotása és annak elfogadása, melyet 2016. évi LXXIV. törvény szabályoz. 2018. május hónapban a döntéshozó bizottságok első fordulójában megvitatták a rendeletervezetet, melyet abban a formában nem fogadtak el. Mindegyik bizottság javasolta annak átdolgozását, illetve kérte a normaszöveg pontosítását, javításra javasolta annak belső struktúráját, és a logikai egység megteremtését. A bizottságok javaslata értelmében a rendeletnek mindenképpen törekedni kell az ésszerű mértékű deregulációra is. A szükséges átdolgozást követően az anyag felkerült az online egyeztető felületre, melyet a megyei kormányhivatal véleményezett és minimális pontosításokra tett javaslatot.

A bizottságok ismét megvitatták és néhány jogszabályban további változtatást, egyszerűsítést kértek a város főépítésztől, illetve javasolták a képviselő-testületi ülésre azok ismételt átdolgozását.

Szeptemberben tárgyalta a képviselő-testület első fordulójában a mezőirri járulék lehetséges szabályozását, mivel a jelenlegi hozzájárulások nem fedezték a költségeket.

A szabályozás várható következménye lenne az előzetes hatásvizsgálat szerint, hogy növekedne a bevétel a jelenlegihez képest 4,5 millió forinttal, mely az állami támogatással már fedezetet nyújtana a mezei őrszolgálat költségeire, illetve lehetőséget biztosítana kisebb fejlesztésekre is. Egyúttal csökkenne a járulék-fizetésre kötelezettek száma és a kis területek tulajdonosai (1 ha alatt) mentesülnének a járulékfizetés alól, így a postázási költség nem haladná meg annak bevételét. A mezőirri járulék mértéke: 600 Ft/ ha/ év. A bizottságok véleménye az emelést illetően nem volt egységes, a döntést átruházta a képviselő-testületre.

Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság hatáskörébe lett utalva a helyi kikutatásokat szabályozó önkormányzati rendelet felülvizsgálata, mivel a jelenleg 27 éve érvényben lévő helyi rendelet több pontjában is elévült. A rendeletervezet szabályozza az elismerés alapítását, elnevezését, fajtáit, az elismerésben részesíthető személyek körét, az évente adományozható elismerések számát, az adományozás feltételét és rendjét, valamint az elismerés leírását. Hosszas vita után az alábbi javaslat született: alakuljon egy ad-hoc bizottság kijelölt személyekből és dolgozza át a helyi rendeletet úgy, hogy az a képviselő-testület elé beterjeszthető legyen.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2016. január 1. napjától 2025. december 31 napjáig tartó határozott idejű szerződést kötött Pájer Sándor egyéni vállalkozóval a Templom-zugban található strandfürdő üzemeltetésére. Pájer Sándor kérelmet nyújtott be, melyben kérte az endrői strandon általa elvégzett partvédelem (718. 834. Ft értékű költség) munkálatainak megtérítését, valamint a gyomai strandra vonatkozó bérleti jogviszony megszüntetését a jövő évtől. Városunk képviselő-testülete 2017. VIII.31-i határozatában már döntött arról, hogy a Templom-zugban lévő partvédelem

költsége a bérleti kötelessége, mivel az a bérleti szerződés értelmében karbantartásnak minősül. A bizottságok a testület döntését továbbra is támogatták és nem javasolják a munkadíj megfizetését. A gyomai strand üzemeltetésével kapcsolatban a bizottságok állásfoglalása az, hogy történjen személyes egyeztetés a további lehetőségek feltárásával, de az nem jelentheti a szerződés módosítását ebben a formában.

Hencz Gyula a Hencz Wrestling Birkózó Sport Egyesület és a Békés Megyei Birkózó Szövetség elnökeként több éve törekszik a sportág meghonosítására városunkban. A gyermekek körében nagy népszerűségnek örvendő sportágnak szeretne egy megfelelő helyszínt kialakítani. Javaslata szerint egy két körös pályázaton vehetne részt a város, amely ha kedvező elbírálást kapna a pályázatot kiíró magyar Birkózó Szövetség javaslatára az Emberi Erőforrások Minisztériumától, akkor a Fő út 81/2. szám alatti épületet be lehetne vonni a cél megvalósításába, és létrehozni a „Sport Háza”-t. A pályázat utófinanszírozott és 15 évig a hasznosítását a sportág céljaira kell fordítani. Az átalakításra készített költségvetés 36 millió Ft-ról szól, illetve célszerű lenne a napelemek kiépítése az épületen a későbbi költségek csökkentése érdekében. A birkózószövetséggel folytatott egyeztetés során az a javaslat született, hogy az épület tulajdonosa nyújtsa be a pályázatot. A bizottságok javasolták a képviselő-testületnek az előterjesztés elvi támogatását, de egyúttal utasították az önkormányzatot az épület energetikai fejlesztésének megvizsgálására is (szigetelés, nyílászárók cseréje).

A bizottságok javaslatot tettek a testületnek egy bolt létesítéséről a nagylaposi városrészen. 2014. évtől a Gyomaendrőd Start Szociális Szövetkezet biztosította a településrészen az élelmiszer bolt működését. Megszűnését követően az ott élő lakosok folyamatosan kérték a képviselő-testületet egy új bolt megnyitására, ahol alapvető élelmiszerekhez juthatnának. Eddig piaci alapon a problémát nem sikerült megoldani, ezért a hivatal megvizsgálta annak lehetőségét, hogy az önkormányzat tulajdonát képező, de a Térségi Szociális Gondozási Központ használatában lévő Mester út 19. szám alatti épületben helyet kaphatna egy bolthelyiség is. Kialakításához a Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft. adott árajánlatot, mely szerint az átalakítási munka költsége bruttó 217. 559 Ft-ba kerülne. Ezen kívül az önkormányzat biztosítaná a működéshez szükséges alap berendezési tárgyakat is, amelyeket részben a Start Szövetkezettől vásárolná meg, s így az összes költség megközelítőleg 700. 000 Ft lenne. A bolt leendő üzemeltetője havi 5.000. Ft bérleti díjat fizetne, és egyben vállalná a nyitva tartást heti 12 órában.

Az önkormányzat számára a bölcsődei ellátás biztosítása kötelezően ellátandó feladatként jelentkezik. Jelenleg megállapodás keretében látja el ezt a feladatot városunkban, kettő, 24 férőhelyes és egy hét férőhelyes családi bölcsődében. Ezen felül lehetőség van a gyermekek két és fél éves kor utáni óvodai nevelésére is. Az előző évek tapasztalatai azt mutatják, hogy egyre több család használja ki a Kormány által biztosított lehetőséget és egyre többen térnek vissza még a gyermek 3 éves kora előtt a munkába. A bölcsődéket működtető nonprofit kft-k vezetői folyamatosan jelzéssel élnek a hivatal felé, melyben tájékoztatják arról, hogy a jelenlegi férőhellyel nem tudják kielégíteni a hozzájuk forduló szülőket és évente legalább 10 gyermek felvételének elutasítására kényszerülnek.

Mindezek miatt a hivatal megvizsgálta egy pályázat benyújtásának lehetőségét és több tisztázandó kérdést is feltett a szakhatóságnak. Annak válasza megérkezett, majd ennek tükrében történt egyeztetés a város főépítészével. Figyelembe véve a lehetőségeket és a jelenleg is működő bölcsődék területi elhelyezkedését javasolt a Bethlen Kollégium épületének átalakítása a Hősök útján, illetve lehetséges helyszín egy új épület megvalósításához a Kőrösi Csoma Sándor út 1 szám alatti építési telken történő építkezés.

A bizottságok egy két csoportos, új épület megvalósítására tettek le voksukat és a pályázat benyújtását javasolják a képviselő-testület számára.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu Telefon: 66/581-320

Munkáltatói fórum a vállalkozókért

A GINOP – 5.1.1 – Út a munkaerőpiacra kiemelt projekt keretében EURES Munkáltatói Fórumot szervezett a közelmúltban a Gyomaendrődi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya.

A fórumra a térség vállalkozásainak vezetőit, képviselőit invitálta a foglalkoztatási osztály, célja a partneri együttműködés elmélyítése, erősítése volt.

A megjelenteket dr. Pacsika György járási hivatalvezető köszöntötte, majd dr. Juhász Marianna a „Foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatások, pályázatok” címmel tartott előadást. A Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály vezető-helyettese a munkáltatók által igényelhető bérjellegű támogatásokról informálta a résztvevőket.

Ezt követően a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara munkatársa, Fabiszné Pántya Erika szólt a tanulószerveződések, illetve a jogviszony szabályairól.

Dr. Smiri Sándor járási hivatalvezető-helyettes az „Elektronikus ügyintézés, mint lehetőség és kötelezettség” előadásában arról beszélt, hogy az elektronikus ügyintézés a jövő, bemutatta a vállalkozások számára kialakított elektronikus felületek használatát.

Hornok Igor, a TOP 5.1.2 Program Helyi Paktum Projektiroda vezetője a projekt céljáról, eddigi megvalósulásáról, illetve annak eredményeiről adott számot.

Nagy Gabriella EURES-munkatárs a novemberben esedékes Európai online állásbörzéről beszélt, melynek az elnevezése az „Új Karrier Magyarországon”. Ez egy országosan elérhető internetes lehetőség, ahol egyszerre lesznek jelen az álláskeresők és az állást kínáló munkáltatók.

Tímárné Buza Ilona, a Gyomaendrődi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának vezetője a járás foglalkoztatási, munkaerőpiaci helyzetéről tájékoztatta a fórum résztvevőit.

A Kormányablak Délután tapasztalatai

A Gyomaendrődi Járási Hivatal október 10-én megtartotta a „Kormányablak délután Ecségfalván” elnevezésű rendezvényét az ecsegfalvi művelődési házban, illetve annak a parkolójában.

A rendezvény keretében a Kormányablak busz, illetve a Gyomaendrődi Járási Hivatal ügysegédje is az ügyfelek rendelkezésére állt, valamint dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal Kormányablak Osztály osztályvezetője az elektronikus ügyintézés aktuális vívmányairól tájékoztatta az érdeklődőket.

A Kormányablak délután nyitányaként Kovács Mária, a település polgármestere ismertette gondolatait az elektronikus ügyintézés fontossága kapcsán. Polgármester asszony a színhely biztosításán túl aktívan részt vállalt a rendezvény megszervezésében, és a közreműködése hatékonyan biztosította, hogy a Kormányablak busz jövetelének híre minden érdeklődő lakoshoz eljusson. A délután ezután dr. Smiri Sándor informatív előadásával folytatódott. A rendezvényen részt vett dr. Pacsika György, a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezetője is.

A Kormányablak délután tapasztalatai nagyon pozitívak voltak. A Gyomaendrődi Járási Hivatal első alkalommal vette igénybe a Békés Megyei Kormányhivatal tulajdonában álló Kormányablak buszt, és az ecsegfalvi lakosság körében igen nagy népszerűségnek örvendett ez a rendhagyó ügyfélfogadási forma. 14:00 és 16:00 között több mint 30 ügyfél kiszolgálására került sor a Kormányablak busznál, 3 ügyfél pedig a települési ügysegédnél intézte el az ügyét. A Kormányablak busznál jellemzően ügyfélkapu létesítése és állandó személyazonosító igazolvány cseréje ügykörökben volt a legnagyobb az érdeklődés, de zajlott ügyintézés többek között magánútlevél kiadása, vezetői engedély cseréje és lakcím létesítése ügykörökben is.

Annyi biztosnak tekinthető, hogy az ecsegfalvi kormányablak kitelepülés nem egyedi eset volt, és - nem kis részben a pozitív ügyféli visszajelzések hatására - a Kormányablak busz még vissza fog térni a Gyomaendrődi Járásba.

A fényképeket készítette: Ambruzs-Szabó József

Megyei

híradó

Közösen emlékezett a megyei és a körösújfalui testület

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése és Körösújfalu Község Képviselő-testülete az 1956. évi forradalom 62. évfordulója tiszteletére ünnepi közgyűlést tartott Körösújfaluban. A megemlékezés előtt a község kopjafájánál elhelyezett emléktáblát koszorúzták meg.

Körösújfalu fákkal övezett terén egy kopjafa áll, mellette tábla emlékezik az '56-os forradalom áldozataira. Dr. Dukai Miklós önkormányzati helyettes államtitkár, Zalai Mihály megyei elnök, Szabó Csaba polgármester és Balogh Krisztián képviselő koszorúzták meg az emléktáblát, majd a vendégek is elhelyezték az emlékező virágait.

A koszorúzás után a község Művelődési Házában folytatódott a megemlékezés, ahol dr. Dukai Miklós ünnepi beszédében október 23-a üzenetének nevezte azt, hogy a magyar nemzet saját maga akar sorsáról dönteni, és minden magyar ember erkölcsi kötelessége magyarnak maradni. Zalai Mihály megyei elnök hangsúlyozta: Körösújfalu az első község, ahol ünnepi ülést tartottak azzal a céllal, hogy még inkább megtapasztalják a megyét érintő gondokat, problémákat.

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése minden évben Békés megye társadalmi, gazdasági, tudományos fejlődéséért, nemzetközi kapcsolatai erősítéséért valamint a művészeti és kulturális élet, továbbá a sport területén kimagasló eredményeket elérő személyek, kollektívák tevékenysége elismerése érdekében „Békés megyéért” kitüntetést adományoz. 2018-ban hárman vehették át az elismerést: Pál Miklósné, a Békés Megyei Népművészeti Egyesület elnöke a közművelődés terén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként, Balácsi László unitárius püspök társadalmi szerepvállalása és közösségi munkája elismeréseként és Majoros Béla, a Csaba Metál Zrt. vezérigazgatója Békés megye gazdasági életében betöltött meghatározó szerepéért.

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2015-ben alapította a Polgárokért díjat, amit minden évben egy olyan polgármester kaphat, aki legalább egy cikluson keresztül töltötte be tisztét, és aki Békés megye történelmi hagyományaira építő kiemelkedő közéleti tevékenységet végez vagy végzett. Ebben az évben Tótkomlós polgármestere, dr. Garay Rita érdemelte ki ezt a címet.

A kitüntetések átadása után Tarsoly Krisztina színművész és a Haragos Néptáncgyűttes három tagja: Móricz Bence, Drimba Máté és Szilágyi András közös produkcióját láthatta a közönség.

Pál Miklósné – vagy, ahogy mindenki ismeri: Anci – 1969-ben kezdett dolgozni a Békés Megyei Művelődési Központban. Innen, első munkahelyéről ment nyugdíjba 2007-ben, azonban a munkát nem hagyta abba, nyugdíjas éveit rendkívül aktívan telnek, hajnal-tól késő estig tevékenykedik a köz érdekében, a civil szférában, önkéntes és választott tisztségében.

A szakmában eltöltött közel negyven év alatt a közművelődés szinte valamennyi területével foglalkozott, legközelebb a népművészet állt hozzá. Számos sikert ért el újító ötleteivel, pl. közművelődési hálózatok kifejlesztésében, fontos szerepet töltött be a művelődési házak rekonstrukciójában, egyik kitalálója és szervezője volt a Békés megye művelődési házaiban megkezdett felújításoknak, átalakításoknak. Az intézményi munkaköréhez kapcsolódóan koordinátora és szervezője volt számos országos és nemzetközi rendezvénynek.

Nyugdíjas éveiben napi szinten részt vesz a művelődési házak kézműves képzéseinek az előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában, segíti a szakkörök munkáját.

Pál Miklósnét 1992-ben választották meg a Népművészeti Egyesületek Szövetsége egyik alelnökének, majd 2003-tól tölti be az elnöki tiszteletet. E munkájából adódóan vezetőként aktívan részt vesz a területet érintő pályázatok kiírásában és lebonyolításában, a Mesterségek Ünnepé előkészítésében és megvalósításában. A NESZ keretei között számos külföldi projekt megálmodója és megvalósítója.

Balácsi László 1951-ben született a Hargita alján fekvő Homród-szentmárton községben egy nyolctagú székely földművelő család hatodik gyermekeként. Iskoláit szülőfalujában, Székelyudvarhelyen és Kolozsváron végezte. A teológia elvégzése után, 1974-től Kisadorján gyülekezetében szolgált feleségével, Balácsi Máriával. Három gyermekük született. A romániai meghurcoltasok után 1989 őszén befogadót kaptak az akkori anyagországi egyházvezetéstől. 1989 decembere óta Füzesgyarmaton él és dolgozik.

A gyülekezeti munka mellett több nyugdíjas klubban tevékenykedett feleségével, dalárdákat szervezve és vezetve. Évekig a megyei Idősgyűj Tanács egyetlen lelkész tagja volt. Több általános iskolában és egy gimnáziumban tanított angolt, éneket, vezetett iskolai kórust. Nagy gonddal ápolja a kapcsolatot az erdélyi testvérgyülekezetekkel. 1990 óta meghonosította az Alföldi Unitárius búcsút. 12 éven át volt az UNITÁRIUS ÉLET című folyóirat felelős szerkesztője, szerkesztőbizottsági tagja. Alapítója volt egy tragikus balesetben elhunyt 20 éves fiú emlékére 1993-ban Füzesgyarmaton létrehozott Zs. Nagy Lajos Hunor Emlékalapítványnak, ami azóta több millió forint értékben mintegy 600 füzesgyarmati közép- és felsőoktatásban tanuló diákot segített tanulmányaiban felekezetre való tekintet nélkül.

Társadalmi szerepvállalása, közösségi munkája nem csak Füzesgyarmatra terjedt ki, megérezte, országosan és az egész Kárpát-medencében tevékeny szervezője, résztvevője a kulturális, közéleti és egyházi rendezvényeknek, tagja dalárdáknak, időskluboknak.

Majoros Béla a Budapesti Műszaki Egyetemen szerzett gépészmérnöki oklevelet. 1970-ben a Békés Megyei ÁÉV-nél 10 évig a gép- és járműgazdálkodási osztály vezetője volt, majd 1980-1990 között a Gyulai Könnyűfémöntő és Betonelemgyártó Vállalat főmérnöke volt. 1990-93-ig az osztrák-német tulajdonú SBF-IKS Öntödei Kft. ügyvezető igazgatójaként dolgozott. A 90-es évek elején kezdte vállalkozását alumíniumkocikilla öntvények gyártásával Békéscsabán. 1994-ben vásárolta meg első alumínium nyomásos öntőgépet, a társaság ekkor Majoros Öntöde Kft. néven működött. 1997-ben újabb 10 használt öntőgépet vásárolt, nagyobb telephelyet bérelt, majd 1999-ben az addig bérelt telephely és épületek megvásárlásával megalakította a Csaba Metál Rt-t - a cég ekkor még csak 18 embert foglalkoztatott. 2000-ben járműipari beszállítóvá vált, 2005-ben megvásárolta az Ikarus autóbuszgyár Szeghalomban lévő telephelyét. Acélszerkezetek gyártásával kezdett foglalkozni azzal a szándékkal, hogy saját buszt fog kifejleszteni és gyártani. 2009-ben készült el a Midibusz, ami több nemzetközi kiállításon szerepelt sikerrel.

A Csaba Metál Zrt. 2012-ben, 2014-ben, 2016-ban és 2018-ban új gyártócsarnokot létesített a békéscsabai és a szeghalmi telephelyein. Az 1300 főt foglalkoztató cég árbevétele 2017-ben 15,2 milliárd volt, idén várhatóan 18 milliárd forint lesz.

Dr. Garay Rita 9 éve Tótkomlós város polgármestere. A mintegy 6 ezer lélekszámú település 2010 óta sokat fejlődött, az értékek megőrzése mellett új ötletek, kezdeményezések valósultak meg. Tősgyökeres tótkomlósiként igyekszik a település nehézségeit előnyként felismerni. Fontosnak tartja, hogy bár Tótkomlós kisváros, mégis orvosi ügyelet, mentőállomás, tűzoltóság, kormányablak működik. Büszke arra, hogy bölcsőde és ifjúsági szálláshely épült, hogy intézményeket tudnak korszerűsíteni, és hogy hamarosan megújul és vállalkozásoknak ad majd helyet a korábban szállodaként üzemelő Komló szálló. Fontosnak érzi a város folyamatos fejlesztését, a meglévő intézmények működtetésének biztosítását, újabb intézmények létrehozását, a szolgáltatások körének bővítését.

Nem pusztán településén dolgozik, a térségi kezdeményezések aktív résztvevője: munkája nélkül nem lehetne a Dél-Békés Mentőcsoport országosan az egyik legismertebb önkéntes mentőcsoport, amelynek egyik alapítója. Aktív tagja annak a csoportnak, amely korát meghaladóan felismerte és Calendula Terv keretében koncepciót hozott létre a térségbe érkező források összehangolása érdekében.

Katolikus oldal

Segítség egyedülálló szülőknek – Nyílt előadás a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Családeológiai Intézetének szervezésében október 25-én Somogyiné Petik Krisztina és Asztalosné Elekes Szende pszichológusok, valamint Papp Miklós görögkatolikus lelkész előadásukkal segítő, szakmai tanácsaikat ajánlották fel egyedülálló szülők számára.

A program a főiskola Beszélgetős előadások programsorozata keretében zajlott. Papp Miklós görögkatolikus lelkész, a Családeológiai Intézet vezetője leszögezte, hogy morális szempontból két külön szakasznak kell tekinteni az egyedülállóra válást, illetve az egyedülálló szülői életállapottal való megküzdés folyamatát. Lehet, hogy valaki ártatlanul került nagyon nehéz helyzetbe (például megerőszkolták), a kérdés az, hogy miként cselekedjék jól az új, sok nehézséggel terhelt életállapotában.

„Szeretnénk buzdítani őket, hogy ne ragadjanak bele az áldozat szerepbe – mondta az előadó. – És a noszogatóknak azoknak is szól, akik felelőtlenségük, bűnük (például, mert megcsalták házastársukat) miatt jutottak ebbe a helyzetbe. Nem szabad azonosítaniuk önmagukat életüknek ezzel a szakaszával, van »morális tennivalójuk«, még hősökké is válhatnak, felnevelve gyermeküket a nehézségek közepette.” Papp Miklós Ferenc pápát idézte, aki azt hangsúlyozza, hogy a kegyelem ezekben az élethelyzetekben is működik.

Asztalosné Elekes Szende pszichológus arról beszélt, hogy az ember az alkalmazkodóképességének (reziliencia) köszönhetően képes felépülni a trauma (válás, a házastárs halála) után, visszaállhat akár a korábbi életminősége is. Somogyiné Petik Krisztina pedig végigvette azokat a teendőket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy egy válsági traumából épségben kerülhessenek ki a szülők.

A legfontosabb, a veszteség feldolgozása; akik elválnak, elveszítik a házastársukat, a társadalmi szerepüket, a napi rutinjukat, valamint anyagi helyzetük is megváltozik. A gyász munka pedig hosszú ideig tart: „meg kell bocsájtani a volt házastársnak, önmagunknak és Istennek is, akit esetleg vádolunk”. Asztalosné Elekes Szende ehhez hozzátette, a veszteség feldolgozását gyakran gátolja az önvád, a rágódás a múlton, vagy a meddő körforgás a gyűlölet fogságában. Nem segít az alkohol, vagy a kicsapongás, az önpusztítás és a kapcsolatból kapcsolatba futó életmód, csak elfedi a fájdalmat.

Papp Miklós hangsúlyozta, az sem járható út, ha démonizáljuk a volt társunkat, és a vele leélt éveket mindenesetül rossznak állítjuk be, mert az hazugság. El kell ismereni azt, ami jó volt. Persze a mélyponton ezek a jó tanácsok önmagukban mit sem érnek, adott esetben pszichológus segítségét is igénybe kell venni. A trauma után, az új élet kezdete előtt ki kell pihenni magunkat, nem lehet jól élni a test ellenében.

Az előadó újfent Ferenc pápát idézte, aki Isten irgalmának prófétája: a gyónásban az Úrhoz fordulhatunk. Szükségünk van arra, hogy belekapaszkodjunk, azt mondjuk: „Ragadj meg, vigyél ki ebből a mélységből! Veled van tovább...”

„Beszéljess Istennel – folytatta Papp Miklós –, Ő szeretettel akar veled lenni. Emlékszünk az evangéliumból, hogy Jézus a samariai asszonyra sem olvasta rá bűneit, nem ítélte el, ahogy Zakeust sem. Vedd az erőt, és ülj le Istennel egy szent kávézásra, hiszen életed új igazságát keresed. Nincs olyan, hogy minden elveszett, a Szentháromság hívásából nem tudunk kiesni. Ez az életünk új helyzetének tulajdonképpeni átkeretezése: lehet hinni, lehet szeretni, és békét kell kötni Istennel, aki mindig hív. Ugyanakkor, ez bűnös életvitelt folytatva nem megy, könnyed kapcsolatok hajhászásával sem megy” – tette hozzá az előadó, majd arról beszélt, hogy az egyedül maradt szülő fontos támaszai lehetnek a barátok. Tőlük türelmes figyelmet kért az egyedül maradtakkal kapcsolatban.

A következőkben Somogyiné Petik Krisztina a mélypont, az összeomlás utáni építkezés fázisairól beszélt. Törődniünk kell a testünkkel, maradjunk ápoltak, oldjuk a stresszreakciót azzal, hogy mozgunk, zenét hallgatunk, olvasunk, találkozunk a barátokkal, kirándulunk a természetbe, keressük a csöndet, a meditáció lehetőségeit. „Az összeomlás után önértékelésünk felépítésében fontos szempont, hogy ne azonosítsuk magunkat az özvegy, az elvált szereppel; ennél többek vagyunk, az identitásunk több pilléren áll, szükség van ránk a munkahelyen és más közösségeinkben, legfőképpen pedig a gyermekünk életében.”

Napjaink pszichológiai kutatásai rámutatnak, hogy nem feltétlenül a magunknak ismételt pozitív üzenetek építenek-erősítenek, hanem az együttérzés önmagunkkal: gyengeségeink, kudarcaink elfogadása. Ezzel szemben hajlamosak vagyunk ostorozni, rugdalni magunkat, s ez persze romboló hatású.

Asztalosné Elekes Szende arra is rámutatott, személyiségünk építése közben ügyelni kell arra, hogy ehhez felnőtt kapcsolataink segítségét vegyük igénybe, ne a gyerekünk legyen az egyetlen erőforrásunk. Egyedül maradt szülőként újra kell definiálni a szüleinkkel, az apósunkkal, anyósunkkal való kapcsolatot is. A nagyszülők vigyázhatnak a gyermekre, s a fiúk esetében – ha nincs jelen az édesapa – nagy szükség van a nagypapára.

Somogyiné Petik Krisztina is felhívta a figyelmet arra, hogy válás esetén a család, mint rendszer nem szűnik meg, ugyanakkor ügyelni kell az alrendszerek határaitra: a veszteségfeldolgozásba nem a gyereket, hanem egy felnőttet kell bevonni. Papp Miklós ezzel kapcsolatban Anselm Grün OSB lelki író „segítségével” a naimi ifjú evangéliumi történetének pszichológiai értelmezését is-

mertette: az egyedül maradt naimi asszony minduntalan sír, bánkodik, panaszkodik, a fia pedig úgy érzi, nem élheti a saját életét, mert nem lehet hűtlen anyjához, mellette kell maradnia. A fiú végül elsorvad, meghal... Jézus mindkettejükre rászól: az asszonynak azt mondja: „Ne sírj!” (mintha azt mondaná: vedd már észre, hogy tönkreteszed a fiadat!); a fiúnak pedig azt mondja: „Kelj fel!” (mintha azt mondaná: hagyd el a mártír szerepet, hozzáál döntéseket!).

Papp Miklós hangsúlyozta, az egyházi közösség szerepe is felértékelődik az egyedülálló szülők kapcsolati rendszerében: „Ferenc pápa minduntalan veri az asztalt, hogy mindenkinek helye van az Egyházban, ami nem egy gettó, nem egy zárt klub, hozzátartoznak azok is, akik gyengék, akik törekenyek. Ne váljunk önjelölt csendőrök-ké, akik nem tűrnek meg elvált embereket maguk között. Az Amoris laetitia kezdetű apostoli buzdításban olvashatjuk, hogy a házások hordozzák őket az Egyházban, amely Isten népe (II. vatikáni zsinat), egy nyitott csapat.” Ez a hordozás gyakran anyagi segítséget is jelent, meg kell tanulnunk elégánsan, nagyvonalúan adni – tette hozzá az előadó.

Az egyedül maradt szülőknek jó hír a nehézségeik közepette, hogy számíthatnak Isten irgalmára – folytatta Papp Miklós, számíthatnak arra, hogy megesis rajtuk az Ő szíve, a Lélek pedig ad erőt életük B tervének megvalósításához.

Somogyiné Petik Krisztina kitért az egyedülálló szülők és gyermekeik kapcsolatára is. Több feladat hárul egy emberre, kétféle szülői szerepet kell „vinni”, nő a stressz, megjelenik a bűntudatos túlféltés, gyakoriak a hangulatingadozások és anyagi problémák is adódhatnak – mindezek a gyermeket is terhelik. Az egyedül maradt szülő nem tud minden esetben ideálisan viselkedni, igyekszik kompenzálni a gyereket az őt ért sebek miatt, ezzel azonban nem tesz jót, sőt árt neki.

Asztalosné Elekes Szende hangsúlyozta, hogy a gyermeknek mindkét szülőre szüksége van, ezért a haragvó volt házastársnak együttműködőkké kell válniuk a gyermek érdekében, akinek fontos az érzelmi támasz, a melegség, az elfogadás, ugyanakkor az irányítás, a keretek is, hogy biztonságban érezhesse magát. Az irányító nevelési stílus az ideális: a szülő érzékenyen reagál a gyermek megnyilatkozásaira, elérhető, ugyanakkor elvárásokat is támaszt, kereteket állít fel, de a szabályokat képes rugalmasan kezelni a gyerek állapotának megfelelően.

Válás esetén a szülőnek törekednie kell arra, hogy a gyermekét pontosan tájékoztassa a változásokról, és ha lehet, a napi-randjót ne rúgja fel. Semmiképpen se állítsa a gyereket a döntés elé, hogy melyik szülővel kíván maradni. Azt mindenképpen és egyértelműen kommunikálni kell felé,

hogy nem ő az oka a szülei válásának, mert legtöbbjük büntudatot él meg emiatt. Gyakori, hogy a gyerek érzéketlennek tűnik, pedig közben némán szenved, ezért fontos, hogy az új helyzetben ne legyenek tabutémák; segíteni kell a gyermeket, hogy merjen megszólalni, és ne maradjon egyedül a fájdalommal.

Papp Miklós az előadás végén azt is hangsúlyozta, hogy az elvált embereknek is

képviselniük kell a gyermekük felé a házasság eszméjét. A görögkatolikus lelkiség szerint a család a Szentháromság ikonja. „Beszéljünk nyugodtan a hibáinkról, ettől még a házasság eszméje érvényes.” A nehézségek közepette Szűz Máriához is fordulhatunk, belé is kapaszkodhatunk, hiszen ő az egyedülállóknak is patrónája.

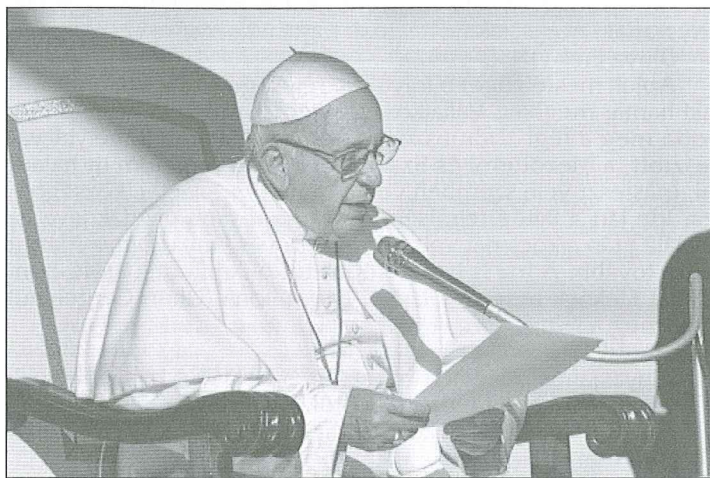
A görögkatolikus lelkész a program végén Jeremiás könyvéből olvasott fel egy

hosszabb részletet. A bibliai szakasz szerint a próféta Isten üzenetét továbbítja az Őt cserbenhagyó, hozzá hűtlenné vált, s most romokban álló néphez: bátorító, vigasztaló, reményt adó szavak ezek, amelyek a jövőre vonatkoznak, és nemcsak a választott néphez, hanem minden megtört életű emberhez szólnak.

Körössy László/Magyar Kurír

Ferenc pápa: A jegyeseket tényleges katekumenátussal kell felkészíteni a házasságra!

Október 24-én a Szentatya a „Ne törj házasságot!” parancssal folytatta a tízparancsolatról szóló katekézissorozatát. Hangsúlyozta, hogy a hűség olyan életstílus és életmód, amelynek kialakítása sok időt és komoly erőfeszítést igényel. Állhatosságunk végső és állandó forrása pedig Isten hűsége.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

A parancsolatokról szóló katekézisek sorában ma a hatodik „szóhoz” érkeztünk, mely az élet érzelmi és szexuális oldalára vonatkozik, és így szól: „Ne törj házasságot!”

Határozott felszólítás ez a hűségre, hiszen hűség és állhatosság nélkül egyetlen emberi kapcsolat sem igaz.

Nem lehet, hogy csak addig szeretünk, amíg „megfelel” nekünk. A szeretet épp akkor mutatkozik meg, amikor túllépünk saját haszonkeresésünkön, amikor maradéktalanul mindent odaadunk. Miként a katekizmusban olvassuk: „A szeretet végleges akar lenni. Nem lehet, hogy csak »amíg másképp nem döntünk«” (1646). A hűség a szabad, érett, felelős emberi kapcsolat jellemzője. Egy barát is azért bizonyul igaznak, mert az marad minden helyzetben, különben nem barát. Krisztus feltárja az igazi szeretetet; ő, aki az Atya határtalan szeretetéből él, és ennek erejében hűséges barát, aki akkor is elfogad bennünket, amikor vétkezünk, és mindig javunkat akarja, akkor is, amikor nem érdemeljük meg.

Az ember rászorul arra, hogy feltétel nélkül szeressék, és aki nem kapja meg ezt az elfogadást, az egyfajta hiányt hordoz magában, gyakran anélkül, hogy tudna róla. Ilyenkor az emberi szív pótlékokkal próbálja betölteni ezt az űrt, elfogad megalkuvást és középserűséget, melynek halvány köze sincs a szeretethez. Fennáll a veszély, hogy „szeretetlenek” nevezzük a kezdődő és éretlen kapcsolatokat, azt képzelve, hogy rávaláltunk az élet világosságára valamiben, ami a legjobb esetben is csak annak visszfénye.

Így megesik, hogy például túlértékeljük a testi vonzerót, mely önmagában Isten ajándéka, de rendeltetése az, hogy utat készítsen a személlyel való igaz és hűséges kapcsolathoz. Miként Szent II. János Pál mondja: az ember „a kapcsolatok teljes és érett spontaneitására hivatott”, mely „a szívében ébredő impulzusok megkülönböztetésének fokozatos gyümölcse”. Olyasmi, amit meg kell szerezni, minthogy minden embernek „állhatatosan és becsületesen meg kell tanulnia, mi jelent a test” (vö. Katekézis, 1980. november 12.).

Ezért a házasságra szóló hivatás megkívánja, hogy alaposan

átgondoljuk kapcsolatunkat, és jegyesi időszakot igényel, hogy ellenőrizhessük azt. Ahhoz, hogy a házasság szentségéhez járulhassanak, a jegyesekben ki kell alakulnia annak a bizonyosságnak, hogy kapcsolatukban ott van Isten keze, mely megelőzi és kíséri őket, s lehetővé teszi, hogy kimondják: „Krisztus kegyelmével ígérem, hogy örökre hű leszek hozzád.” Nem ígérhetnek hűséget „jó- és balsorsban, egészségben és betegségben”, és nem ígérhetik meg, hogy szeretni és tisztelni fogják egymást életük minden napján pusztán a jó szándékuk alapján, vagy abban reménykedve, hogy „működik a dolog”. Isten hűséges szeretetének szilárd alapjára kell építeniük. S ezért, mielőtt részesülnének a házasság szentségében, alapos felkészülésre, mondhatni katekumenátusra van szükségük, mert a szeretetben leélt élet forog kockán, a szeretettel pedig nem szabad tréfálni. Nem lehet „házassági felkészítésnek” nevezni azt, hogy három-négy alkalommal előadást tartunk nekik a plébánián; nem, ez nem felkészítés, hanem csak annak tettetése. Annak kell viselnie érte a felelősséget, aki ilyet tesz: a plébánosnak, a püspöknek, aki megengedi az ilyesmit. A felkészítésre rá kell szánni az időt, és alaposnak kell lennie. Nem lehet felszínes, hiszen szentségről van szó a házasságkötésnél! Tényleges katekumenátussal kell felkészíteni rá.

A hűség ugyanis életmód, életstílus. Becsületesen dolgozunk, őszintén beszélünk, gondolatainkban és tetteinkben hűek vagyunk az igazsághoz. Ha hűséggel átszótt életet élünk, megmutatkozik

életünk minden területén, és arra készlet, hogy hű és megbízható emberek legyünk minden élethelyzetben.

Ahhoz azonban, hogy ilyen szép életet élhessünk, nem elég a mi emberi természetünk, rászorulunk arra, hogy Isten hűsége belépjen életünkbe és megfertőzze létünket. Ez a „hatodik szó” arra hív, hogy fordítsuk tekintetünket Krisztusra, aki hűségével ki tudja belőlünk venni a házasságtörő szívet és hű szívet tud belénk ültetni. Őbenne, egyedül őbenne létezik a fenntartás és meggondolás nélküli szeretet, a zárójelek nélküli, teljes önátadás és a maradéktalan elfogadás állhatatossága.

Az ő halálából és feltámadásából fakad hűségünk, az ő feltétlen szeretetéből fakad állhatatosságunk kapcsolatainkban. A vele, az Atyával és a Szentlélekkel való közösségből fakad egymással való közösségünk és kapcsolataink hű megélésének képessége.

Fordította: Tözsér Endre SP

Fotó: Vatican News

Magyar Kurír

Memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

A Dinya család

Dinya János

és neje,

Kerekes Mária

170 éve,
1848. november 27-én kötött házasságot az endrődi templomban Dinya János és Kerekes Mária.

Dinya János 1826-ban született Endrődön, módos gazdacsaládban. Szülei: Dinya Mihály és

Liziczai Katalin. Mivel a legkisebb fiúgyermek volt, így nem a gazdaságot vitte tovább, hanem szabómesternek taníttatták ki.

Kerekes Mária 1829-ben született Kecskeméten, elszegényedett bárói családban. Szülei Kerekes Elek és Szepessy Agnes kecskeméti polgárok voltak.

A pár a korban szokatlanul szerelmi házasságot kötött, megismerkedésük története a családi elbeszélés alapján a következő: Kerekesék erdélyi utazásról hazatérőben valami oknál fogva Endrődön, Dinyáéknál szálltak meg. Itt találkozott a két fiatal, akik között kölcsönös vonzalom alakult ki. Bár származásilag a két család különbözött, vagyoni helyzetük hasonló volt, így mindkét fél hozzájárult a frigyhez.

A család polgári életvitelt folytatott, a szülők nagy gondot fordítottak gyermekeik megfelelő szellemi és erkölcsi nevelésére. Kerekes Mária híres volt jószívéről, Endrődön mindenki úgy hívta, hogy „Csupaszív”.

Három gyermekük érte meg a felnőttkort: ifj. Dinya János plébános (1852-1886):

Már kicsi korától kezdve pap szeretett volna lenni. Bár a kor hagyományai a mes-

terség folytatása rá várt, a szülők mégis beleegyeztek, hogy az éles eszű gyermek papi pályára lépjen. 1877-ben szentelték fel, előbb békési, majd gyulai káplán lett. Gyulán köztisztviselőnek örvendett, ahol 1881-től plébánoshelyettesi funkciót is betöltött. 1882-ben, mindössze 30 évesen Szarvason plébános lett. Szarvasi hívei szerették és becsülték, a Bolza családdal gyümölcsöző együttműködést valósított meg. Itteni működésére azonban rányomta bélyegét a tüdőbaj, mely hamarosan legyőzte őt. A „buzgó lelkipásztor, Jézus szíve szerinti pap, életéhez hasonló példás halállal, a nagy ut sz. Edeledeben s az utolsó kenet szentségében részesülve” halt meg 1886-ban.

Dinya Franciska (Csúvár Andrásné, végül Csihar Tímár Jánosné Fáni néni, 1855-1935):

Édesanyjuk szociális érzékét örökölte, Endrődön nagy tiszteletnek és szeretetnek örvendett. „Az mindenkit szeretett, azt veszekedni nem látta senki... nagyon jólelkű volt, mindenkivel törődött.” Egy gyermeke volt, Csúvár Veronika (Horváth Lajosné, majd Regulí Jánosné). Ennek ellenére kivette részét a gyermeknevelésből: két unokáját, négy félárva dédunokáját, és testvére három félárva gyermekét is pártfogolta. Úgy búcsúztatták, hogy „kilenc árvának fogta a kezét.”

Dinya Elek (1855-1932):

Apjuk mesterségét ő folytatta. Felesége Tímár Viktória volt, aki hamar meghalt. Vállalkozó szellemét mutatja, hogy ő nyitotta meg a régi „Dömbözög” kocsmát. Nagyon jó helyet választott, a Mezőtúrról és Szarvasról érkező forgalom itt haladt el, másrészt vele szemben volt a templom, piactér, községháza. Ide járt a falu értelmisége és a módosabb gazdák java is. Halála után a kocsmát veje, Varjú Fülöp és lánya, Dinya Margit vitte tovább. A ma is látható épületet ők építették 1940-ben. Dinya Eleknek még egy lánya, Dinya Ilona (Uhrin Gergelyné) érte meg a felnőttkort.

Dinya János 56 évnyi házasság után 1904-ben hunyt el, felesége 1907-ben távozott az örökkévalóságba.

A Dinya család példaként állítható minden mai keresztény, magyar család elé.

Hegedűs Bence
leszármazott

A Dinya szülőkről készült fénykép Kovács Istvánné Varjú Irén adományozta a Honismereti Egyesület részére, jelenleg a Határ Győző Városi Könyvtárban található. Az elektronikus változat forrása: <http://hgyvk.hu/index.php/component/content/article/22-adatbazis/digitalizalt-dokumentumok/endorod-tortenete/425-endorod-maganelet-csaladi-fotok?Itemid=143>

A régi Dömbözögöt ábrázoló kép eredetije az Endrődi Tájház nagyszobájában található.

Felhasznált források:

Pelyva Imréné Hunya Ilonával készült interjú, 2007.

Vaszkó Irénnel készült interjú, 2011.

A nagyváradi lat. szertartású egyházmegyei körlevelei, 1886.

Endrődi plébánia anyakönyvei

Historia Domus, Szarvas

Kép: A régi Dömbözög

Gyomaendrőd Vitézi város

A Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal és Történelmi Vitézi Rend Békés megyei Székkapitánysága megemlékezést tart **2018.11.17 napján 10 óra 30 perckor** az I. világháború befejezésének 100., valamint Gyomaendrőd Vitézi Várossá avatásának első évfordulójáról.

A megemlékezésre várunk minden érdeklődőt.

Az ünnepség helyszíne Polgármesteri Hivatal előtti **Vitézi emlékmű**.

Az első világháború 100 éve, 1918-ban ért véget, a Monarchia csapatai a fegyverszüneti megállapodáskor mindenütt ellenséges területeken állomásoztak.

Október 29-én az olasz hadvezetés átvette a Monarchia azonnali fegyverszüneti kérelmét, Párizsban a Legfelsőbb Haditanácsban részt vevő felek között megegyezés jött létre a Monarchia számára előírt fegyverszüneti feltételekről. November 3-án a Monarchia küldöttsége aláírta a fegyverszünetet.

Károlyi Mihály, a frissen kinevezett (október 31.) magyar miniszterelnök november 7-én személyesen indult Belgrádba, hogy az antant-haderők főparancsnokságával tárgyaljon. Károlyi Mihály abból a célból, hogy Magyarország különválását Ausztriától tüntetően kidomborítsa, a hatalom átvétele után magyar részről külön fegyverszünet megkötését kívánta, noha Felső-Olaszországban már a monarchia összes csapatára nézve aláírták a fegyverszünetet, s ez méghozzá Magyarország területi épségét nem érintette. Károlynak ez a lépése végzetes lett számunkra

A háborúban Gyoma és Endrőd 648 fő hősi halottat veszített

Egy éve 2017. szeptember 9-én a Vitézi Rend vezető testülete, a Vitéz Szék Gyomaendrőd várost - tekintettel arra, hogy az egykori Gyoma és Endrőd települések a XX. század két nagy háborújában a lakosságuk létszámához képest kiemelkedően sok katonahóst adtak a hazának - vitézi várossá nyilvánította.

1920-ban vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó jutalmazni kívánta azokat a magyar katonákat, akik a háború és a forradalmak alatt kitűntek hősiességükkel, bátorságukkal, hazaszeretetükkel, így a fajunk legjobbjait.

A rend célja olyan szervezet létrehozása, amelynek hazafiasságához nemzeti hűségéhez nem fér kétség,

A vitézek feladata a magyar nemzethez, az ezeréves magyar hazához való hűség, a nemzeti érzés, a magyarság-tudat, a keresztény-keresztény erkölcsi életszemlélet erősítése.

Gyomán és Endrődön - most már Gyomaendrődön - 12 fő tiszti, 45 fő legénységi, és 32 fő várományosi állományú avatott vitézt sikerült eddig feltalálni. Ezek a számok azt mutatják, hogy Gyomaendrőd méltán lehet büszke hőseire, vitézeire, hisz lélekszámukra vetítve arányaiban nem sok település adott ennyi vitézt és hőst.

Gyomaendrődön 18 vitéz kapott vitézi telket összesen 362; 5 kat. hold földterületen.

Az első Gyomaendrődi vitézek avatására 1924-ben került sor, amikor is Gyimesi János 4. honvéd gyalogezredbeli honvéd endrődi, Hajdú Béla Császári és királyi 38. gyalogezredbeli tiszthelyettes gyomai, Lászlófi Bálint 4. honvéd gyalogezredbeli törzsőrmester endrődi, és Nagy János 2. honvéd gyalogezredbeli tiszthelyettes gyomai, hősök kapták meg a méltán kiérdemelt vitézi címet.

A vitézeknek és hősöknek magas száma miatt Gyomaendrőd megérdemelten kapja meg a Történelmi Vitézi Rendtől a Vitéz Város kitüntetést és erre a címre Gyomaendrőd lakossága igazán büszke lehet.

Bízom benne, hogy az utódok követni fogják az elődök vitézségét és továbbviszik ezt a szent példát magyarságtudatból és hazaszeretetből, akár a Vitézi rend tagjaként is.

Vitéznek lenni nem csak dicsőség, hanem kemény szolgálat, és ránk, a vitézi rend mai tagjaira vár az a nehéz feladat, hogy erkölcsi útmutatást adjunk, hogy felrázzuk a magyar nép lelkiismeretét, hogy újra dicsőséggel legyen a hazaszeretet és a hazáért tenni vágyás.

A vitézi Rend mai feladata a magyarság, a magyar haza védelmében tanúsított hősi helytállás, áldozatkészség, a magyar hagyományok, illetve a vitézek és leszármazottaik iránt való tisztelet megtartása és az ezekre való nevelés;

Az évezredes magyar katonaszemély életben tartása, a hősiesség helytállást és a legmagasabb szintű áldozatvállalást megtestesítő VITÉZSÉG társadalmi megbecsülésének megőrzése.

A magyar hősi halottak sírjainak felkutatása és gondozása, emlékhelyek létesítése és fenntartása. A Vitézi Rend jobboldali, konzervatív értékrendet valló, katonai hagyományokat ápoló, de pártoktól független szervezet, amely napjainkban egyesületi formában működik. A rend nem politikál.

Egészségről-betegségről

Egyik hatékony táplálék-kiegészítő: a taurin

A taurin kéntartalmú aminosav, mely metioninból és ciszteinből képződik. A felnőtt szervezet képes előállítására, de táplálékkal is bejut a szervezetbe. Taurin tartalmaznak nagyobb mennyiségben a halak, a tenger gyümölcsei, a húсок és a belsőségek. Csecsemőkori esszenciális aminosav, ezért az anyatej és a gyermektápszerek nagy mennyiségben tartalmazzák. Csökkent taurin bevitel jellemző vegán étrend esetén és idős korban csökkent mennyiségben állítja elő a szervezet, ezért ezekben az esetekben pótlása szükséges. A taurin hiánya fáradtságot, gyengeséget, izomvesztést, visszamaradt növekedést, retina-, hallás- és májkárosodásokat, kardiovasculáris betegségeket okozhat.

Az emberi szervezet fontos aminosava a taurin, a szervezet kilogrammonként 1 grammot tartalmaz belőle, legnagyobb mennyiségben a központi idegrendszer sejtjeiben van jelen.

Méregtelenítő hatású, szabályozza a folyadék- és ionháztartás működését, erősíti az immunrendszert, anyagcsere fokozó hatású, elősegíti az epenedv termelését és a zsírok emésztését. Segíti a zsírszint oldódó vitaminok felszívódását, az idegrendszer fejlődésében, védelmében is fontos a szerepe.

A szervezet megfelelő taurin szintje véd a kardiovasculáris betegségektől. A taurin elősegíti a kalcium bejutását a sejtekbe. Antioxidáns és gyulladáscsökkentő tulajdonságú. Hatására csökken a vér koleszterin- és triglicerid-szintje. A taurin növeli az erek rugalmasságát és visszafordítja az érlemezésedet. Megfelelő taurin szint mellett javulnak a szívelégtelenség tünetei és csökken a stroke kialakulásának a valószínűsége.

Az inzulinhoz hasonlóan elősegíti a sejtek cukor felvételét, bár egyes kutatások szerint fele olyan hatékony, mint az inzulin. Véd a cukorbetegség kialakulásától, meglévő diabetesben javítja a sejtek inzulin érzékenységét, vércukorszint csökkentő hatású. Védelmet jelent a cukorbetegség érrendszeri szövődményeivel szemben és visszafordítja azokat. Megfelelő taurin pótlás javulást eredményez diabeteses retinopathiában, időskori macula degeneratióban és a cukorbetegség veseszövődményei esetén.

Nem-alkoholos zsírmáj és májgyulladás kialakulásakor a taurin csökkenti a sejteket érő oxidatív stresszt és így gyógyító hatású lehet ezekben a betegségekben.

Megfelelő taurin-szint mellett javul a neurotranszmitterek felszabadulása, az idegsejtek közötti kommunikáció, csökken az epilepsziás rohamok száma.

Védelmet jelent neurodegeneratív betegségek kialakulásától. Taurin pótlás hatására megszűnik a fülzúgás, csökken a magas vérnyomás. A taurin pótlása legfőképpen sportolók, szellemi munkát végzők, cukorbeteg és vegetáriánus étrend esetén ajánlott.

Forrás: <https://www.hazipatika.com> › Táplálkozás › Vitamin ABC
dr. Macsári Judit

A Vitézi rend küzd a nemzetvesztés ellen és várja soraiba a vitézi ősszel rendelkező utódokat és az erős nemzeti tudattal felvértezett tenni akárokat.

Hiszen nemzetünket más nem viheti előre, csak az, ha egyre többen igyekszünk tisztességes hazafinak lenni minden körülményben. Ezt a Vitézi Rend tagjaként, hősi elődök és kortársak nyomán odaadással és büszkeséggel tehetjük!

Gyomaendrőd polgárai és ifjúsága előtt legyen példa mindaz, amit nagyapáink, dédapáink 100 éve tettek a harcterek iszonyú poklában az **Istenért, Hazáért és a Családért**, feledve a halált, szenvedést, nélkülözést, fogcsikorgatva **csakazértis igaz** Magyar virtussal.

Nekünk, mai vitézeknek kik büszkék vagyunk Vitéz őseinkre, a Magyar jövőnkbe vetett hitünket jelzi imánk is:

„Hiszek egy Istenben, Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen”

v. Kiss Sándor
v.hadnagy

A Nagy Háború utolsó napjai, következményei és emlékezete - II. rész

Az I. világháborút követő évek nehéz és válságos időszaka volt nemcsak a magyar politika számára, de a magyar gazdaság és társadalom számára is egyaránt. Az országban megoldásra várt, hogy a háború utáni magyar gazdaságot miként lehet helyreállítani. A háborúból hazaérkezett katonák hogyan tudják újra kivenni részüket az ország gazdaságában és társadalmában. Az államnak megoldást kellett találnia a hadiözvegyek és a háborúból hazatért hadirokkant katonák támogatásának számára. Végső soron pedig a háborús harcok során elesett katonák családjai miként tudják feldolgozni és megoldani a kiesett munkaerő, házastárs, apa vagy éppen fiú szerepét.

Az egyes országok háborús emberi veszteségeit a magas születési szám pótolni tudta. Településünkön is hasonló adatok rajzolódhatnak ki, ha megvizsgáljuk a népszámlálási adatokat: Gyoma lakossága 1910: 11699 fő → 1920: 11942 fő; Endrőd lakossága 1910: 13514 fő → 1920: 13850 fő. A háború ember veszteségeinek ellenére is Gyomán 243 fővel, Endrődön pedig 336 fővel nőtt a település lélekszáma a két népszámlálás között. Elmondható, hogy a háborút követően a népesség számában újra tudta magát reprodukálni, sőt meghaladni azt a háborút megelőző népszámlálási adatok alapján. Fontos megjegyezni, hogyha mélyebben megvizsgáljuk az adatokat, akkor kirajzolódik az I. világháború okozta társadalmi következmények. A Gyomára és Endrődre vonatkozó 1910-es és az 1920-as népszámlálási adatokat figyelembe véve 5 év alatti gyermekek számában láthatunk erőteljes változást. 5 éven aluli gyermekek száma Gyomán: 1910: 1679 fő → 1920: 966 fő; Endrődön: 1910: 2521 fő → 1920: 1569 fő. Ennek az a magyarázata, hogy a háború idején jelentősen visszaesett a gyermekek születésének a száma. Az 1910-es népszámlálási adatokat megfigyelve elmondható, hogy Gyoma és Endrőd községekben a háború előtt azonos volt a férfiak és aránya, 50%-50%. A háború hatása már az 1920-as népszámlálási adatokon megfigyelhető, melynek következtében nőtt a nők aránya a települések összlakosságában. Ekkor a nők aránya 52%-48%, Fontos kiemelni, hogy a nemek arányában a különbség a 18-40 év közötti korosztálynál figyelhető meg, hiszen ez a korcsoport volt a háború során elsősorban a hadkötelek. Továbbá elmondható, hogy Kelet-Közép-Európában a háború hatására a születések számában hullámzásokat okozott, amelyek már visszaesést mutattak

az első világháború idején is. A háború után nőtt a születések száma, de sokszor így sem érte el a háború előtti szintet. A halálozások terén is számos változás következett be a 20. század során Európában. Ki kell emelni, hogy a halálozási mutatók javulása háttérben számos tényező húzódik meg. Többek között az orvostudomány fejlődött (megjelennek az első megelőző oltások), az életkörülmények (első-sorban a táplálkozás) javulása, a közoktatás révén a diákok tudást szereztek az egészségre és a higiénára vonatkozóan, változtak a munkavégzés körülményei, illetve a települések és a központi kormányzatok közegészségügyi intézkedései (csatornázás, egészséges ivóvíz biztosítása) játszottak fontos szerepet.

Az első világháború jelentős törést okozott az európai országok gazdasága számára. Ennek következtében a lassan egy évszázada tartó gazdasági növekedésnek, pénzügyi stabilitásnak és a globalizációnak vége szakadt. A totális háború következtében a hadban álló felek mindegyike az emberi, katonai, pénzügyi, gazdasági és szellemi erőforrásait a háború megnyerésére fordította. Ennek következtében az országokra hatalmas anyagi teher hárult, a háborús költségek következtében, amelyeket a harcok elhúzódása miatt egyre nehezebben tudtak finanszírozni. A háború ideje alatt zavarok keletkeztek a világkereskedelemben, a befektetések nemzetközi rendszerében, továbbá a háborús kiadások jócskán megterhelték a pénzügyi rendszert. A nemzetközi árucseréje csökkent, a tőlkemogzás lelassult és az arany alapú rendszert feladták. A hadviselő országok kormányainál jelentős változás állt be a gazdasági filozófiában és gazdaságpolitikában. A háború előtti magyar gazdaság az Osztrák-Magyar Monarchia kereteihez igazodott, továbbá a birodalom piac – és nyersanyagviszonyaira épült. Monarchia egy nagy gazdasági egységet alkotott, amely 1918 őszén 6 tagállamra bomlott. Nyersanyag források jelentős része az elcsatolt területeken ragadt, addig a feldolgozóipar Budapest és környékére koncentráldott. Az I. világháború, forradalmak és Trianon a magángazdaság mellett az államháztartást is súlyos válságba sodorták. A gazdaság bénultságával és a termelés alacsony szintjének következtében nagyfokú munkanélküliséggel és életszínvonal csökkenéssel járt együtt. Az országban sokan küzdöttek meleg ruha, fűtőanyag és élelem hiányával 1919 és 1920 telén egyaránt. Legrosszabb helyzetben

azok voltak, akik az elcsatolt területekről érkeztek, akiknek jelentős része pályaudvari vagy barakkokban vagy barakkokban laktak.

Ki kell emelni az elesett katonák társadalomra gyakorolt rövid és hosszú távú hatását is. A háború rövid távú hatása az volt a társadalomra, hogy a harctéren elesett katonákat, hogyan tudják pótolni mind a katona családjának, mind pedig az ország gazdaságának a számára. Továbbá a családok miként tudják feldolgozni és megoldani a kiesett munkaerő, házastárs, apa vagy éppen fiú szerepét. A háború hosszabb távú hatásaként fontos kiemelni az ebben az időben elmaradt házasságok és ezzel együtt a gyermekszületések számának csökkenését, mely nem csak a gazdaságra, de a társadalomra is kihatással volt. A gazdaságban az 1920-as évek közepétől folyamatos csökkenés figyelhető meg, ami a gazdasági világválság hatására ismét felgyorsul. A háborút lezáró békeszerződések értelmében a vesztes országok gazdasági helyzetét jelentősen súlyosbította a jóvátétel fizetése és a gazdasági korlátozások. A gazdasági helyreállítása hatalmas erőfeszítéseket vett igénybe az államok számára. Elmondható, hogy a háború hosszútávon visszaesést okozott, amely egészen a második világháború végéig tartott.

Dávid Benjamin

Felhasznált szakirodalom:

Központi Statisztikai Hivatal: 1910. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS I. A népesség főbb demográfiai adatai. Községek és népesebb puszták, telepek szerint (1912) https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1910_01/?pg=345&layout=s&query=gyoma%20AND%20endr%C5%91d (letöltés dátuma: 2018. október 16. 19:05)

Központi Statisztikai Hivatal: 1920. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS I. A népesség főbb demográfiai adatai. Községek és népesebb puszták, telepek szerint (1923) https://library.hungaricana.hu/hu/view/NEDA_1920_01/?pg=159&layout=s&query=gyoma%20AND%20endr%C5%91d (letöltés dátuma: 2017. 2018. október 16. 16:50)

POGÁNY ÁGNES: A Nagy Háború hosszú árnyéka: Az I. világháború gazdasági következményei. In. Tomka Béla (szerk.): *Az első világháború következményei Magyarországon*. Budapest, Országgyűlés Hivatala, 2015. 257-281

RÖMSICS IGNÁC: *Magyarország története a XX. században*. Budapest, Osiris, 2005.

TOMKA BÉLA: *Európa társadalom története a 20. században*. Budapest, Osiris Kiadó, 2009.

50 ÉVES ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ

A Gyomai Gimnázium és Szakközépiskola 1968-ban végzett IV. C osztályos tanulói 50 éves érettségi találkozót szerveztek. Ez volt az első közös kereskedelmi osztály. Innen kerültek ki a későbbi bolti eladók, boltvezetők. Szakmai gyakorlatainkhoz a helyi és a környező ÁFÉSZ-ek biztosították a lehetőséget.

A IV. C osztályban 31-en érettségiztünk.

A találkozó 2018.szeptember 29-én délelőtt 11 órára volt meghirdetve, de már fél 11-kor ott toporogtunk volt iskolánk főbejáratánál, izgatottan vártuk az érkezőket. Végül 15-en tudtak eljönni. Sajnos 12-en már meghaltak közülünk, 4 főnek pedig ismeretlen a tartózkodási helye.

Pontosan 11-órakor megkezdődött a rendhagyó osztályfőnöki óra, amit egy

diáktársunk vezetett, mert tanáraink közül sajnos már senki nem tudott jelen lenni. Mécsest gyűjtöttünk tanáraink és diáktársaink emlékére és néma csendben emlékeztünk rájuk.

Ezután mindenki elmesélte mi történt vele az elmúlt 50 év alatt.

Ezt követően átmentünk a Fészek Panzióba és elfogyasztottunk egy finom ebédet, majd folytattuk a beszélgetést, emlékezést késő délutánig.

A IV. C osztályból megjelent tanuló: Antal Erzsébet, Czirják Julianna, Csaba Magdolna, Fekete Julianna, Földvári Erzsébet, Habzda Irén, Jánki József, Gaál Anna, Kenyeres Mária, Nagy Lenke, Pócsi Sándor, Schulcz Katalin, Somogyi Éva, Szabó Ilona, Tánzos Mária.

Diáktársaink nevében: Gubucz Béláné Földvári Erzsébet és Lovász Kálmáné Habzda Irén szervezők.

Emlékező sorok Cs. Szabó László öcsém írásai elé

Talán élnek még néhányan Gyomaendrődön, akik osztálytársai, játszópajtásai, barátai voltak Laci öcsémnek. 1941. aug. 25-én született Gyomán, meghalt 2018. március 30-án nagypéntek hajnalban Békéscsabán a kórházban. Utóbbi években özvegyen, magányosan élt, fiai családjaikkal együtt Londonban élnek évek óta.

Laci, ha jól emlékszem a gyomai gimnáziumban sorrendben a második évfolyamban érettségizett 1959-ben. A szegedi egyetemen végzett bölcsész karon magyar-történelem szakos diplomával. Először Kamuton volt kultúrotthon igazgató, majd Muronyban tanított ált. iskolában, ezután Békéscsabán a „vízműben” s a „közgeben” tanított, nevelt s oktatott nagy szeretettel, különös tekintettel a történelem tanárgyra. Tanítványai szeretettel emlékeznek óráira.

Számos óravázlata, esszéje, dolgozata, irodalom, s történelem témakörben maradt rám, melyeket rendszeresen elküldött nekem is. Ezek közül néhányat szeretnék közölni „VÁROSUNK” c. újságunkban.

Pro memoria. Isten nyugtassa!

Cs. Szabó István

Mátyás király és kora

Hunyadi Mátyás volt a középkori Magyarország első olyan uralkodója, aki nem királyi dinasztiából származott, és a szabad királyválasztással került a trónra. Édesapja Hunyadi János /1407 k. – 1456/ a korszak legsikeresebb magyar hadvezére. A téli hadjáratban szerzett győzelmével bevészte nevét a balkáni népek emlékezetébe is. 1446-ban, első teljes rendi országgyűlésünkön Magyarország kormányzójává választották. Ezt a tisztséget 1452 végéig töltötte be. Legnagyobb győzelmét Nándorfehérvárott aratja a törökök felett, megmenti Közép-Európát! A törökök 1456–1526 között ilyen méretű hadjáratot nem indítanak a térségben. Sajnos 1456. augusztus 11-én pestisben meghalt. Igazi arisztokrataként jövedelmének nem csekély hányadát a „közjóra” fordította, és gondoskodott fiai: László és Mátyás neveléséről. Hunyadi János halála után az ország két pártra szakadt. V. László király gyámja: Czillei Ulrik a kormányzói tisztségre pályázott, akárcsak Hunyadi László, aki apja nyomdokaiba szeretett volna lépni. A nándorfehérvári találkozón László megöli Czillei Ulrikot, és ezért a bárók törbe csalják, majd nyilvánosan kivégeztetik. Azonban a közvélemény igazságtalannak tartja az ítéletet, és felháborodik. A király Bécsbe, majd Prágába menekül. Itt hal meg váratlanul. Podjebrád György, a cseh királyi trónra pályázó kormányzója Mátyást börtönben tartja. Szerencsére a magyar és a cseh rendek egyaránt saját soraikból szeretnének választani királyt, és elutasítják a Habsburgok és a Jagellók ilyen irányú törekvéseit. Itthon a bárók és a köznemesek hajlanak a meg egyezés felé. Garai nádor abban reménykedik, hogy Mátyás nőül veszi Anna nevű leányát. Követek mennek Mátyásért. A cseh kormányzó kiadja az ifiút, előbb azonban eljegyezti vele Katalint, a leányát. Ezután 1458-ban Hunyadi Mátyást királlyá választják, azonban a Szent Koronával csak 1464-ben avatják fel. Az ország bárói félreismerték a 15 éves uralkodót, ezért anyai nagybátyját, Szilágyi Mihályt helyezték fölé kormányzónak. Mátyás azonban hamarosan bebizonyítja, hogy királynak született. Maga mögött tudva a köznemeség zömét a nem nemesi származású szakembereket, tudásával és személyes varázsának köszönhetően keresztül vitte akaratát minden akadályon. A kor szellemében látott hozzá a királyi hatalom központosításához. Megreformálta a közigazgatást és a bíraskodást. /Mint tudjuk, a középkorban ezek összefonódtak./ Egyesíti a titkos és a nagy kancelláriát, a hivatalnokokat ő fizeti, tehát tőle függenek. Mivel a peres ügyeket négy bíróság tárgyalta, lehetőség volt a vég nélküli perhalasztásokra, holott a közállapotok gyors intézkedéseket igényeltek volna, fokozatosan csökkentette a bírói fórumok számát. Legfőbb ítélőszék a király személyes és különleges jelenléte bíróság, a királyi tábla, ahol már szakembereket is alkalmazott. Ennek nyomán alakult ki a fellebbezés gyakorlata az alsó fokú bíróságról a magasabb fokú bíróságokra. Ettől azt remélte, hogy megszünteti a hatalmaskodásokat az országban. Mátyás korában az ország gazdasága jelentős fejlődést mutatott. Ez azonban az áru-termelő nemesi és paraszti birtoknak volt köszönhető. A céhes kézműipar a hazai szükségleteket elégítette ki. A bányászatban a

nemesfémkészlet kimerülőben volt, annál többet jövedelmezett a réz. A Thurzó-család „tőkés” vállalkozásba kezdett, és kapcsolatba lépett a Fuggerekkel. Magyarországnak 350000-400000 lakosa volt. Szépen fejlődtek a szabad királyi városok, a bányavárosok. A mezővárosok számát 700-800 közöttire becsülik. Külkereskedelmünk nem volt pozitív. Főleg nyerstermékeket adtunk el, és iparcikkeket vásároltunk. A külkereskedelem vámértéke meghaladta az 1,2 millió aranyforintot. A felkínálkozó lehetőség arra készítette Mátyást, hogy megreformálja az adórendszert is, hiszen növekedtek az állami kiadások. Mivel sok adónem beszedése alól már sokan kaptak felmentést, ezeket a király eltörölte, és más néven szedette be. Ilyen volt a koronavám. A telekadó helyett füstpénzt szedtetett, mert egy telken már több értéktermelő háztartás is volt. Legnagyobb bevétele azonban a hadiadóból származott. Engedélyezte a báróknak, hogy katonai kötelezettségüket pénzen megváltsák. Európában elsők között szervezett állandó zsoldos hadsereget, amelyet fekete sereggént ismerünk. Eleinte cseh és német zsoldosokat fogadott, az elitalakulat irányítását is rájuk bízta. Később megtaláljuk a vezérek közt Magyar Balázs vagy Kinizsi Pál nevét. A seregben íjász, lövész és páncélos gyalogság szolgált, könnyűlovasok és nehézlóvasok, szekeresek és műszakiak, tüzérek és hajósok tették korszerű, ütőképes alakulattá. Így függetlenné vált a bárói alakulatoktól a hatalmi kérdések eldöntésében. A bárók és a szellemi elit ellenállását hamar megtörte. Tekintélye olyan nagy volt, hogy növelhette a jogkörüket anélkül, hogy tartania kellett volna tőlük. Törvényt alkotott a nádori tisztségről: A nádor királyhelyettes lett. Hogy erősítse az őt támogató köznemeséget, a nemesi vármegye hatáskörébe utalta az adószedést, és a szabad költözési jog megítélését. Az 1480-as évekre évi bevétele meghaladta a 800000 aranyforintot. Pénzügyeit olyan szakemberek, kincstartók végezték mint Ernuszt János vagy Nagylucei Orbán. Bevételeiből legtöbbit a zsoldoshadsereg emésztett fel. /8-10000 fő között, maximum 22000 fő, költsége 500000 aranyforint körül. Így is futotta a kultúra támogatására. A király és Beatrix a királyné mindenkit megelőztek e téren. Udvarukban jeles humanista tudósok, és művészek tartózkodtak: Bonfini, Galeotto, Regiomontanus...Híres volt a királyi zenekar és énekkar, a könyvtár és a Corvinák. Sajnos építkezéseinek nem sok nyoma maradt. Példáját kevés báró és sok püspök követte: lakhelyeik voltak a humanizmus és a reneszánsz szigetei. /Vitéz János, Janus Pannonius, Báthori M. Váradi P./ Ekkor még a társadalom többsége a hazai hagyományokat kultiválta. Az énekmondó költészetnek hódoltak, és a vitézi erényeket mindennél többre tartották. Mégis ez a kor készítette elő az anyanyelvű irodalom kibontakozását. Hess András budai nyomdáját feladja, mert még nem él meg az 1470-es években nálunk, ám a következő évszázadokban szaporodnak a nyomdák, de ez már a reformáció kora lesz.

Mátyás külpolitikáját is központosítási törekvések jellemezték. Amikor 60 vagy 100000 aranyforintért kiváltja a koronát III. Frigyes német-római császártól, a trónöröklésben is meg egyeznek. Mátyás azonban belátta, hogy a közép-európai államokat integrálni kell a nagyhatalmakkal szemben. Előbb a cseh trónra vágyott. A királyi címet meg is szerezte a vele járó társországokkal együtt. /Lásd a térképen!/ Így a rivális Jagelloktól megszabadult. Majd legyőzte Frigyes is, 1485-ben elfoglalta Bécset, és ide tette át székhelyét. Ekkor a hatalma kiterjedt Kelet-Ausztriára. A törökök ellen pedig szilárd védővonalat épített ki. Diplomáciai kapcsolatokat tartott fenn a távoli Moszkvával, a svájci felkelőkkel. Jó viszonyra törekedett a római pápával, és Velencével egyaránt. Súlyos gondot jelentett neki, hogy Beatrixtól nem született fia, hiszen a trónjára a Habsburgok és a Jagellók egyaránt pályáztak. Végül „törvénytelen” fiát, Corvin Jánost szeretete volna utódjának. Eppen azon fáradozott, hogy garanciákat szerezzen erre, amikor a tárgyalások közben rosszul lett, és „gondos” orvosi kezelés dacára 1490. április 6-án Bécsben meghalt. Székesfehérvárott temették el. Halála után megkezdődött a középkori magyar állam összeomlása.

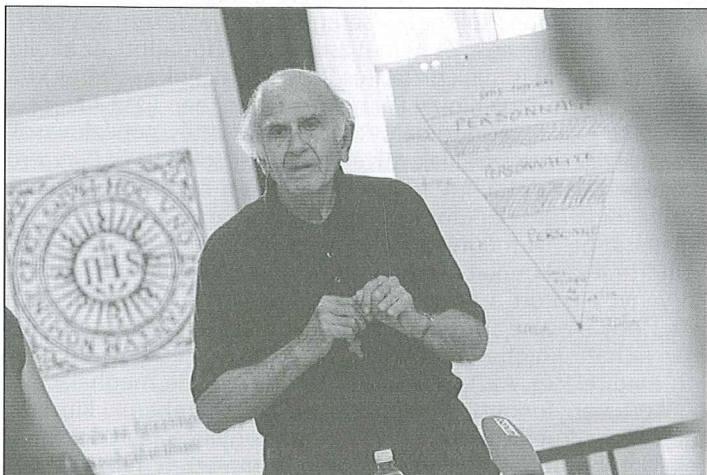
„Azzal rontjuk el az életünket,
hogy nem ismerjük,
mert nem akarjuk ismerni
egymást.”
/Móra Ferenc/

Erődalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

P. Henri Boulad S.J.:

Az idő bölcsessége (részlet)

„Keverd a cselekvést semmittevésel és nem bolondulsz meg!”
(Orosz közmondás)

Amikor én annak idején felismertem szerzetesi hivatásomat, érdeklődtem a jezsuita rend és annak képzési ideje iránt. De amikor azt hallottam, hogy 14 évig tart, le voltam sújtva.... Végre – végre hátam mögött tudtam az alexandriai Szent Márk-kollégiumot és fellélegezve túl voltam minden iskolai dolgon – és most további 14 ilyen év?! A jezsuiták biztosan bolondok, gondoltam. Csak később értettem meg, hogy ez a rend nagyon is tudatosan áldozza fel a papok gyors bevetését a későbbi idő mélyreható teljesítőképessége érdekében.

Én legszívesebben azonnal indultam volna, nekem sietős volt! Lassan be kellett látnom és elfogadnom ezt a “késést”, és végül is nagy bölcsességet találtam a szigorú és komoly tanulmányok véget nem érő éveiben, amelyekben az ember az IDŐ-tényező révén mélységi teret nyer. Mit is írnak a beduinok a sátor falára?

„Türelem az öröm kulcsa.” Vagy „Édes a türelem.”

Hallgassanak meg ebben az összefüggésben egy részt a ZORBÁSZ, a görög című könyvből:

„Eszembe jutott egy reggel, amikor egy fenyőfán kicsi lepke bábát vettem észre abban a pillanatban, amikor felpattant a burok, és a lepkévé vált hernyó készült napvilágra törni. Vártam, vártam, de késett, s mivel siettem, ráhajoltam és elkezdtem lehelettem melegíteni. Türelmetlenül melegítettem, és a csoda kezdett kibontakozni előttem, gyors és természetellenes ütemben, kinyílt az egész burok, és kibújt a lepke. Ám sohasem felejttem el undoromat: szárnyai ráncosak maradtak, az összehúzódtott testecske remegett, s küszködött, hogy kitarja a szárnyát, de nem tudta, s én igyekeztem, hogy segítsek neki a lehelettemmel. Hiába, hiányzott neki a türelmes érés és a napfényen való lassú kibomlás, most már késő volt. Leheletem idő előtti kibomlásra kényszerítette a lepkét, ráncosan, koraszülöttként jött napvilágra. Éretlenül búj ki, reménytelenül mozdult meg, és nemsokára meghalt a tenyeremben. Azt hiszem, e lepke pelyhes teteme a legnagyobb teher az életemben, lelkiismeretem legsúlyosabb terhe. És íme, ma értettem meg mélyen: halálos bűn sietetni az ősi törvényeket, bizalommal kell követnünk a halhatatlan ritmust. Összekupordtam egy sziklán, hogy nyugodtan megemésszem ezt a szilveszteri gondolatot. “Ó, ha tudnám – gondoltam magamban – ezt az új évet szabályozni, hisztérikus türelmetlenség nélkül! Milyen jó is lenne, ha ez a kis lepke, amelyet sietsé-

gemmel megöltem, mindig előttem repülne, és mutatná az utat!”

(Nikosz Kazantzakis)

„A rügyet nem az ujjainkkal nyitjuk.”
(Paul Claudel)

Rilke mondta egyszer, hogy az embernek egyetlen vers megírásához sok várost kell látnia, igen sok embert megismerni, állatokat és növényeket kell jól megérteni annyira, hogy magunk érezzük a madarak röptét és tudjuk, hogyan nyílnak ki reggel a gyengéd virágkelyhek. A vers legyen a teljes élet zsákmánya! Ha mindazt, amit az ember magában összehordott, tíz sorba besűrítjük, akkor lesz ez a tíz sor jó. Rilke talán túloz egy kicsit, hihetetlen szántszándékkal, de legalábbis követelménynek tartja a nagyon alapos világmegfigyelést és a csendes meditációt. Testünkbe kell beengednünk a külső világot, hogy megköstöljük, lépjen be a szívünkbe, hogy ott – és nem máshol – szemlélődve nézzük. Csak ekkor születhet meg ez a világ másodszor is, mint ragyogó csillag – a költői szavakban. A valódi költemény a világ és az ember házassága, a természet és az emberi szív egybekelése. Csak ebből a szerelmi házasságból tud alkotni az igazi költő.

Minden alkotás gyökere az időben van, és ott, az időben található meg minden dolog lelke. Honnan van az, hogy egy szerző egyik vagy másik művében magunkra találunk? „Szívemből beszél!” – súgjuk megdöbbenve – „ez én vagyok!” Itt mutatkozik meg a titok: az igazi költő mélyen megragadja a világot és maga is mélyen aláereszkedik saját lelkébe, egészen az alapokig, ahol már eléri az övezetet, amelyben mindannyian egymásra találunk és egyek vagyunk. Ebből a gyújtópontból kiindulva alkotja és formálja meg művét, amelyben az emberiség láthatatlan közösségben él egymással, így a mű a mi alkotásunk lesz, amelyben magunkra ismerünk.

A MEGISMERÉS IDEJE. A tanulás még nem jelent megismerést. Paul Claudel a “connaître” (tudni, ismerni, megismerni) francia szóból, azt fölbontva, mély értelmet olvas ki: “con-naître”, azaz „együtt megszületni. Tehát a francia szóelemzés szerint valakit megismerni annyit, mint vele megszületni, vele együtt újra kezdeni, mert minden megismerés belemérül az időbe.

A természet iskolája bőven nyújt erre példákat, mert minden változás lassú folyamat: lassan lesz éjszaka, lassan telik vagy fogy a hold, és nemigen van olyan növény, amelynek növekedését pusztán szemmel követni tudnánk: napokig kell várunk, hogy egy növekedést felismerhessünk. Minden titkon végbemenő mozgásban van; titkon, mondom, mert szán rá időt. Ó, mennyire megváltozott tegnap óta a hatalmas fa, tegnaptól mára, tehát az időben! Ez nagyon lassú, de mélyreható történés. Az ember magasabb értelemben vett növekedése is valódi növekedés, amely észrevétlenül zajlik le, titkosan és csendesen; vonatkozik ez főként a szellemi felismerésre, mely mint a fáé, csak időben tud gyarapodni. Pillanatnyi találkozás nem elég; csak hosszabb együttlét után nyílik meg előttünk a lélek, egy fa lelke, vagy egy emberé.

Az Alexandriában tartott Szentháromságról szóló előadásom után megkérdeztek, hogy mennyi ideig készültem erre az előadásra; azt feleltem? Harminc évig! És ez így igaz. Az aktív élet sok ezer eleméből áll össze az a kétórás sűrített, nem pedig szorgalmas napok vagy órák írásztal melletti szellemi munkájának eredményeként; semmi esetre sem! És ez minden előadásomra érvényes. Mialatt beszélek, életemből tépdesezt virágok csokrát kötöm egybe. Elméletileg egy előadást nem szabadba előkészíteni; akkor inkább mondjuk le, mert ha a szó nem spontán buzog elő az ember lényé mélységéből, akkor színtelen lesz, és nem sokra értékeli a hallgatók. Van megtanult és van megélt igazság. Nagy köztük a különbség!

{...}Új világot fedeztem fel, amikor beléptem a jezsuita rendbe és ott megkezdődött a kiképzésem! Milyen szívesen hagytam ott az iskolát és mondhatatlan öröm ébredt bennem, amikor olvasás közben felismertem a mélyebb összefüggéseket! Éreztem, mint gyökereznek meg lassan bennem az új igazságok, hogyan ágaznak tovább, fejlődnek és erősödnek. Bensőmben valami mozdult és hirtelen megérezte, hogy növekszem, és ez lelkesített! Ez MÁR KÉPZÉS, gondoltam. Az ilyesmit érezni kell! Elvégre én növekvő fa vagyok, nem pedig megrakott teherautó; ez az új tudás és felismerés gyöngyöző forrássá válik; nem is lehet másképp....

„Csak az születhet meg a szívben, ami behatolt a fülbe.”
(Hans Urs von Balthasar)

P. Henri Boulad S.J. jezsuita szerzetes, misztikus. Felekezete szerint melkita rítusú bizánci katolikus. Muzulmán környezetben élő keresztény kisebbség tagjaként Pascal, Teilhard de Chardin és Simone Weil tanítványának vallja magát. 2017. március 16-án az Országházban **magyar állampolgárságot** kapott.

Gubucz Gáspár (1914-1989) és Szárszó

A Szárszói Baráti Kör és a Püski Kiadó szervezte meg azt az emlékkonferenciát, melyen az 1943-as Szárszói Táborszásra emlékeztek a jelenlévők. A Szárszó néven ismert, a népi írók és hasonló módon gondolkodók találkozója 75 évvel ezelőtt volt. A konferencia helyszínül a Pesti Megyeháza díszterme szolgált és sok visszaemlékező előadást követően ifjú történészek is bemutakoztak. Mindig érdekelték a népi írók, költők és foglalkoztatott az Ő kiutkérésük a már vesztetnek tűnő háborúból. Az egyik előadó egy nevet mondott, melyre azonnal figyeltem. Dr. Medvigy Endre irodalomtörténész, Sinka kutató elmondta, hogy őriz egy levelet Gubucz Gáspártól, aki részt vett 1943-ban a Szárszói Táborszáson. Vártam a szünetet és beszédbe elegyedtem az előadóval. Megígérte, hogy elküldi a levelet, melyet az alábbiakban közlünk. Az eredetét a kutató őrzi, az vékony lapra lett gépelve, melyet ő szó szerint átírt. Gubucz Gáspár nevét Gyomaendrődön jól ismerik. A születése idején még Endrődhez tartozó Hunyán látta meg a napvilágot. Sághy Gyula Bölcsőtől a síríg 2007-ben megjelent könyvében a gyomaendrődi híres emberek között tartja számon. Az egyszerű parasztcsaládból származó ifjú kereskedő lett, de erős vonzalmat érzett az irodalom iránt, olyannyira, hogy akitől olvasott Kodolányi János, Németh László, Sinka István és Veres Péter azokat személyesen is hallhatta a szárszói találkozón.

Alkotása a Parasztszótár nyitva áll, hogy endrődi és hunyai tájszavainkat szólásainkat mind többen megismerjék.

Gyomaendrőd, 2018-10-20.

Várfi András

Kedves Medvigy Endre (Kedves Barátom)!

Igen, (még) élek. Hitem szerint a testi, szellemi „elfekvőtől” még – remélhetőleg – távol. És szívesen állok rendelkezésére abban a munkájában, mely szívemnek, lelkemnek egyaránt kedves.

De térjünk a lényegre: Sinka István – tudomásom szerint – 1942-ben is ott volt Balatonszárszón. 1943-ban bizonyosan. A szóban forgó verseit valóban én is leírtam. Rajtam kívül – akkor – Bognár Imre diák, a mura-szombati gimnázium tanulója, Dr. Cseh Miklós ny. jogász, Mesterházy Imre ref. isk. igazgató, Visi Károly kárpátaljai (tudomásom szerint rahói) parasztfiú.

A kért versek nincsenek meg. Szárszó után két hónappal én már a fronton voltam és csak 1949 nyarán láttam viszont a hazámat... Ahol én a bevonuláskor laktam, kegyetlen harcok folytak és hazatérésem után csak a romjait találtam! Így tények helyett csak az emlékekkel szolgálhatok. Sajnálom.

... Lillafüred és Balatonszárszói földrajzi távolságánál sokkal nagyobb volt a minőségi eltérés. Előbbinél az úri, polgári literatúra volt a lényeges, utóbbinál a népi. (Az 1942-43-as Szárszó már szintézis!) Sinka, Szabó Pál, Veres Péter, Németh László, Kovács Imre, Nagy István, Asztalos István és még jó néhányan vetettek szellemi ágyat a népért, nemzetért való gondolat befogadásánál. Ott már nem volt több presztízsharc jellegű vitánál, a virágok közötti különbözőség. Sinka, a Fekete Bojtár vallomása, a Vád, a Harmincnyolc vadalma, a Denevérek honfoglalása (és a meg nem jelenhetett versek paraszának izzása) jó értelemben bélyegezte meg a találkozót. Szabó Pálra az Emberek, Békalencse, Papok, vasárnapok, de főleg a Trilógia (Lakodalom, Keresztelő, Bölcső) Piros Góz Jósokájának a bizodalma somolygott vissza hallgatóságáról. Veres Péter higgadt logikája az ámuló tiszteleten túl olyan szellemi fogódzót nyújtott hallgatóinak, amit még a filozófia emlíni nevelkedtek is tisztelettel fogadtak...

Soroljam tovább? Minek? Hiszen meglehet, munkájához egy fabatkát sem ér. Le is zárom az emlékek elemzését Juhász Géza 1943-ban megjelent Népi írók könyvének egyik fejezetével:

„...Az a pár száz ember például, aki részt vett a Magyar Élet konferenciáján, egyre fokozódó hatással élte át, hogy a szellem embereié a szó, ott valami maradandóbb bontakozik ki, mint egy pártmozgalom: ott valóságos >>szekta<< születik, valóságos hit lobban és egybeforasztt jezsuita páter, református prédikátort, fővárosi egyetemistát és paraszt népfőiskolást.”

Ez az 1942-es találkozóról íródott, de maradéktalanul érvényes a 43-as konferenciára is annyi megtoldással, hogy ekkor már torokszorítóbb volt a hazáért, népért való aggodalom...

Küldök néhány – a pusztulásból megmaradt – képet. Ne sértődjön meg, visszakerőleg. Szeretettel köszöntöm, s munkájához sikert és jó egészséget kívánok.

Békéscsaba, 1981. november 19.
Cím: Békéscsaba, Pozsonyi u. 82.
5600

Gubucz Gáspár

Disznótoros összejövétel az Endrődiek Baráti Körében

Remek összejövételt tartott október 22-én az Endrődiek Baráti Köre. Ismét összegyűltünk a szokott helyen, az Endrődi Cuti Kft-nél, hogy hagyományaink szerint egy délelőttöt és fél délutánt közösen töltsünk el.

A disznóvágás alkalmával munka közben jól elbeszélgettünk, utána elköltöttünk együtt egy hamisítatlan endrődi disznótoros ebédet és igazságos elosztással finomságokkal felpakolva gyerekeinket, unokáinkat is részeltettük az utánozhatatlan ízektől.

A hangulat derűs, vidám volt, pedig az itókára csak reggel és ebéd előtt került sor. A találkozás, a jó társaság önmagában is kedv-fokozó.

Mi, elszármazottak külön is megköszönjük a lehetőséget, mert mehetünk mi akárhová, bármilyen elegáns nagyvárosi „hússzalomba”, az endrődi kolbászt nem találjuk, nem kaphatjuk meg. Drága pénzért sem juthatunk hozzá, csak itthon! Ami Endrődön készül, nincs párja.

Az elődeink tudása, a hazai ízek, a szülőfaluhoz kötődő gyerekkori élmények ismét életünk részeivé válnak – éljük a hagyományt.

Minden évben várjuk ezt az összejövételt. Igaz, nekünk jó dolgunk van, nagynénénk szeretettel vár, van hová jönnünk többször is. De van olyan barátunk, akinek Endrődön nincsenek már rokonai...

Időt kell szakítanunk nekünk, elszármazottaknak, hogy hazautazhassunk. 20 fős társaság „birkózott meg” a munkálatokkal. Dicséretére legyen mondván a férfiaknak, hogy profi módon dolgoztak fel a 180 kg húst. A szülők-nagyszülők hagyománya révén, saját kútfőből fejlesztették magukat mesterré. Hozzáértéssel, gondosan fűszereztek a hurkát-kolbászt. Az asszonyok is kitettek magukért! Rendkívül finom lett a húsleves, a paradicsommártás, ízletes a töltött káposzta. Erzsike irányításával szép sugáralakban raktuk meg a töltelekkel a két hatalmas fazekat - öröm volt rájuk nézni, lefotózni.

Jó találkozni a régi ismerősökkel, elbeszélgetni az újakkal. Baráti együttletben töltött órák mélyítik az EBK életét. Azt vettük észre, hogy az idén kevesebben jöttek a nem Endrődön élő endrődiek. Kedves barátaink, kár lenne kihagyni jövőre ezt a hagyományos társas napunkat. Itthon élő endrődiek és elszármazott, lélekben endrődiek, gyertek, gyertek, a lelkes szervezők és a résztvevők várnak benneteket!

Kissné dr. Kovács Adrienne
Képek a 20. oldalon!

A Színfolt Mazsorett Táncegyesület a helyi értéktárban

A Színfolt Mazsorett Táncegyesület még májusban bekerült a Gyomaendrődi Települési Értéktárba. 2018. október 23-án, az ünnepi testületi ülésen az egyesület vezetője, Hunya Jolán tanárnő átvette az elismerő oklevelet! Köszönjük a felterjesztőnek, Dinyáné Bánfi Ibolyának, a Határ Győző Városi könyvtár vezetőjének, valamint az Értéktár albizottságának és elnökének, Lehoczkiné Timár Irénnek, hogy a Színfolt Mazsorett Táncegyesületre gondoltak, szavaztak.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Népmese Napja

A Népmese Napja alkalmából 2018. október 2-án a Határ Győző Városi Könyvtárban a Palinta Társulat: A nagy Öhöm - böhöm című bábelőadását néztük meg az első és a második osztályos tanulókkal. Nagyon tetszett a gyerekeknek a vidám, zenés darab. Jókedvűen énekeltek az előadó művészeknek, és nagy tapsal köszönték meg a színvonalas előadást.

Balog Lajos természetfotós előadása

Az Országos Könyvtári Napok keretében több alsós kisdíák látogatott el a helyi Határ Győző Városi Könyvtár által szervezett: „Gyomaendrőd természeti szépségei a fotós szemével” című előadására, melyet Balog Lajos gyomaendrői természetfotós tartott. A vetítésre került képek Gyomaendrőd madár- és növényvilágát mutatták be. Az előadó lelkesen mesélt hobbijáról, arról, hogy milyen nehéz egy madarat lencsevégre kapni. Az előadás végén a kíváncsi kisdíákok kérdéseket tehetek fel, majd kézbe vehették a fotós fényképezőgépét is.

Elsős Fecskék és ötödikes Méhecskék avatása

Október 5-én, hagyományainkhoz híven most is felavattuk az elsős és ötödikes diákokat. Az idén, közös program keretében, a Hősök úti iskola udvarán került sor erre a játékos programra. Iskolánk énekkarosai a Sulidal című nótával készítették elő a vidám hangulatot. Majd az első osztályosok bemutatkozó kis műsora következett. Ezt követően az elsősök és az ötödikesek ügyességi „Próbátételére” és a humoros „Eskütételre” került sor. A remek hangulatú őszi délutánt mindenki a saját osztályában folytatta tovább. Tartalmas kikapcsolódásban volt részünk.

Iskolabál

Október 13-án került megrendezésre az immár hagyományra vált iskolabál. Igazán jól döntöttek azok, akik elfogadták meghívásunkat és részt vettek a szombat esti mulatságon. Közel 150 vendég látogatott el a Bowling étterembe, hogy jelenlétével, támogatásával segítse az alapítvány munkáját, és az iskola diákságát. Még a vacsora előtt gondoskodott az intézmény nevelőtestületéből nyolc pedagógus a derűs szórakozásról: Hunya Jolán vezetésével egy pomponos táncos műsorral kedveskedtek a közönségnek. Az est további részében a hangulatot segítette a jó zene és a vidám vendégsereg, valamint egyéb meglepetések. A bálban bulifotók készültek, és a kinyomatott képek azonnal kiállításra kerültek. A totót minden osztal vendégserege örömmel és vígan töltötte ki. Az osztályok közötti versenyt a 3. osztály nyerte. Gratulálunk nekik és szüleiknek, egy lézercsata a jutalmuk, amelyet majd a Pájer kempingben játszhatnak. Sokaknak kedvezett a szerencse, értékes nyereményeket vettek át a tombolahúzáskor. Az iskola vezetősége köszönetét fejezi ki a szülőknek, pedagógus kollégáknak, vállalkozóknak, akik munkájukkal és támogatójegyek vásárlásával, valamint a tombolatárgyak felajánlásával segítették a vacsora megrendezését. Köszönet a kedves vendégeknek, akik jelenlétükkel megtiszteltek bennünket, és hozzájárultak a bál sikeréhez. A rendezvényből befolyt pénzből padokat szeretnénk vásárolni a szabadidős programokhoz.

2018. OKTÓBER 20-ÁN ISKOLÁNK CSAPATA RÉSZT VETT A „NAGY VAGYI!” CÍMŰ TELEVÍZIÓS VETÉLKEDŐN.

A VERSENYZŐK SZORGALMASAN KÉSZÜLTEK A „NAGY” MEGMÉRÉSTÉTSRE...

CSAPATKAPITÁNYKÉNT CSERNOVICZKI ÉVA CSELGÁNCSONÓT KAPTUK, AKI A LONDONI OLIMPIÁN SZEREZTE MEG HAZÁNK ELSŐ NŐI ÉRMÉT EBBEN A SPORTÁGBAN.

A CSAPAT TAGJAI A GYEREKEKEN KÍVÜL SZÜLŐKBŐL, PEDAGÓGUSOKBÓL ÁLL.

A VERSENYZŐKET LELKES SZURKOLÓI CSAPAT KÍSÉRTE EL AZ ÉRDI ARÉNÁBA. A GYOMAENDRŐDI KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA CSAPATA: V. HELYEZETT LETTI!

Első Suliváró foglalkozás

Október 18-án tartottuk az első Suliváró iskolaelőkészítő foglalkozásunkat.

A résztvevő gyerekeknek egy mesés kalandban volt részük. Őt próbát kellett teljesíteniük, hogy a küldetésük sikerrel járjon, és megmentsék a 3333 éves almafát, minden almafák anyját. Mivel minden gyermek nagyon lelkes és ügyes volt, a rendezvény végén apró ajándékokkal kedveskedtünk nekik.

A szülőknek köszönjük az érdeklődést, a gyerekeknek pedig külön köszönet, hogy ilyen mesésen jó délutánnal örvendeztetek meg minket.

A következő Suliváró időpontja: november 15., de addig még fogtok hallani rólunk!

Megemlékezés 1956. október 23-ról

Iskolánkban október 19-én emlékeztünk meg az 1956 - os októberi eseményekről. Az irodalmi színpad és az énekkar adott rövid ünnepi műsort.

SPORT

Már a győzelmek sem maradnak el

Rosszul indult a szezon a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára, hetekig csak a vereségek jöttek. Szeptember közepére azonban úgy tűnt a játékosok „hazatértek a strandról” és egyre másra gyűjtögetik a bajnoki pontokat. Nem szeretnék nagyon lemaradni, összekapták magukat és a fölényes győzelmek is mutatják, több van a csapatban, mint ahogy indultak.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2018. 09. 22. Gyomaendrődi FC – Mezőmegyer SE 7 : 1
G.: Mile D., Kovács Z.(2), Csapó P., Kun Cs.(2),

Toldi B.

A bajnokságban eddig nyeretlen csapatok küzdelmét hozta a forduló. Az első játékrész gyenge, elképzelés nélküli játékot hozott mindkét részből. A szünetben azonban a hazaiak rendezték soraikat és egy más felfogású csapat jött ki a pályára. Szebbnél szebb támadásokat vezettek, amelyek eredményesek is voltak. Mindjárt a félidő elején lőttek három gólt, amire a vendégek eggyel ugyan válaszoltak, de ezután ismét jöttek az újabb hazai gólok, egészen hétig meg sem állt a gárda. Első győzelmét aratta a Gyomaendrődi FC, de milyen győzelmet! Az első játékrész játéka után még egyáltalán nem sejtette senki, hogy megérdemelt gólzáporos siker lesz a vége.

2018. 09. 30. Csabacsúdi GYLSE - Gyomaendrődi FC 3 : 1
G.: Toldi B.

Lendületben van a hazai csapat, zsinórban hozza a nehéz mérkőzéseit. A hazaiak ennek megfelelően gyorsan megszerzték a vezetést, amit biztosan őriztek is. A félidő végén pedig - kihasználva a vendégek védelmének megingásait - újabb két gólt lőttek, így tekintélyes előnnyel mentek a szünetre. A vendégeket dicséri, hogy nem adták fel, a cserék felrázták a csapatot a második félidőben próbáltak visszajönni a meccsbe, de a szépítésen túl már nem igazán akadt gólszerzési lehetőségük. A jó első félidő elég volt a hazai győzelemhez, mert a második igen döcögősen sikerült, de a vendégek sem tudták ezt kihasználni, így pont nélkül maradtak.

2018. 10. 06. Gyomaendrődi FC – Mezőberényi LE 2 : 1
G.: Kun Cs., Kiszely M.

Az utóbbi hetekben a hazaiak sokat léptek előre eredményesség terén, míg a vendégek kissé hullámvölgybe kerültek. Mindez nem látszott az első félidőben, mert a Berényi bátran kezdett, több helyzetet is kialakított és a félidő közepén a vezetést is megszerezte. A hazaiak lassan tértek magukhoz csak a félidő végén sikerült az egyenlítés. A második félidőben aztán a gyomaendrődi gárda folyamatosan átvette a játék irányítását és ellenfele fölé nőtt. Tíz perccel a vége előtt a fölény góllá is érett, ami már győzelmet ért. A mérkőzés vége minden előjel nélkül igen paprikássá vált, mindkét csapatból egy-egy játékos a kiállítás sorsára jutott.

2018. 10. 14. Bucsá SE - Gyomaendrődi FC 1 : 6
G.: Hunya K., Kovács Z.(2), Csapó P.(3)

Bucsán az elmúlt években nem igazán termelt babér a Gyomaendrődi FC számára, de a hazaiak mintha jelenleg gödörben lennének, az utolsó három fordulóban pontot sem szereztek. A mérkőzés elejétől látszott, hogy most megszakadhat a vendégek rossz sorozata. Az első félidő második felében húsz perc alatt négy gólt is szereztek, ami padlóra küldte a sárréti együttest. A második félidőben újabb két vendég gól született, a hazaiak a legvégén tudták csak a szépítő találatukat megszerezni. Az eredmény kicsit meglepő, de a látottak alapján teljesen megérdemelt vendég győzelem született.

Fülöp Zoltán

Fitkid eredmények

2018.09.29-én megkezdődött a 2018/2019-es versenyeidény. A békéscsabai versenyre egy duóval neveztünk. Csipai Csenge és Sztvovecz Gréti gyönyörű gyakorlattal a 6. helyen végzett.

Sokáig nem pihenhettek a lányok, hiszen 2018.10. 06 - án Törökbálinton jártunk. Gyomaendrődöt 15 versenyző képviselte az országos rangadón, ahol több mint 100 egyéni versenyző és közel 30 csapat mutatta meg tudása legjavát.

A II. korcsoportban Sztvovecz Gréti egy gyönyörű gyakorlatot mutatott be, amellyel a 3. helyezést szerezte meg. Továbbá szép gyakorlatával Hankó Réka 13. Csipai Csenge 14. Farkas Lara 15. Zádori Zoé pedig a 16. helyezést szerezte meg.

A III. korcsoportban Gombkötő Zsófi a 9. míg Varsányi Misell a 10. helyezett lett.

A IV. korcsoportban Gyovai Tímea élete első versenyén a pontszerző 5. helyen végzett.

Az V. korcsoportban szintén több gyomai lány mutathatta be gyakorlatát. Mindenki nagy meglepetésére és örömére Gulyás Kitti élete első versenyén a 2. helyet szerezte meg, míg Fekécs Noémi gyönyörű gyakorlatával a 3. helyen végzett. Ebben a korcsoportban Hankó Panna 7. Nagy Andrea 10. míg Tímár Petra 13. lett.

A VIII. korcsoportban Szilágyi Csilla képviselte Gyomaendrődöt, a 6. helyen végzett.

A csapatversenyen két csapatot indítottunk ezen a versenyen: a II. korcsoportban a SIVA TÁNCA címmel mutatta be gyakorlatát, öt lány, akik az 5. helyen végeztek. A csapat tagjai: Farkas Lara, Gombkötő Zsófi, Hankó Réka, Sztvovecz Gréti, Zádori Zoé.

A III. korcsoportban volt a legtöbb csapat. Gyomaendrődöt a MATRÓZOK képviselték, akik a 9. helyen végeztek. A csapat tagjai: Farkas Lili, Fekécs Noémi, Hankó Panna, Nagy Andrea, Tímár Petra. A lányok többsége a FITKID őszi versenyszezon végéhez ért, így a következő időszak a gyakorlásé lesz. Megpróbálunk tanulni a hibáinkból és tavasszal újult erővel, hiba nélküli gyakorlatokat bemutatni.

A versenyzőket felkészítette: Gergely Orsolya, Varró Renáta és Hornok Imre.

Gratulálunk a versenyzőknek!

Ízes Ízek

November

Savanyú tojásleves

Rántottlevest készítünk kevés köménymaggal, majd ízlés szerint ecettel savanyítjuk. Amikor kész, tojásokat csorgatunk bele, külön a fehérjét, külön a sárgáját. Metélőhagymával meghintve tálaljuk, esetleg pirított kenyérkockát is tálalunk mellé.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellelenség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

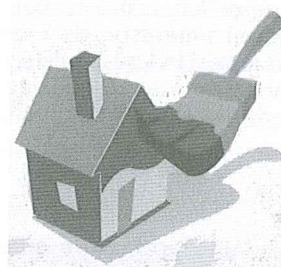
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sirt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

MINDEN AMI FOTÓ

- esküvőfotózás
- rendezvényfotózás
- portré fotók
- baba-mama fotózás
- tabló készítés
- fotóelőhívás
- nagyméretű plakátok készítése
- promóciós és saját képes ajándéktárgyak
- vászonfotók
- reprodukciós felvételek készítése.

Cím:

5500 Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 45.

Telefon:

+36 (70) 2212520, Email: info@aszfoto.hu

Weboldal: <http://www.aszfoto.hu>

a képbe zárt pillanat...

Satupad vagy Ipad?

Az Új Ember katolikus hetilapban Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató, pedagógiai szakértő „Életre nevelő” címmel havonta jelentkező rovatot indított. Az október 21-i írását adjuk közre.

Két édesanya így beszélgetett a buszmegállóban:

– Elegendem van ebből a nyávogásból! Én tavaly barkácsra írtam be a gyereket, és szuper volt! Idén is oda megy! Egy igazi hús-vér fickót kaptam a „depis”, kelletlen fiam helyett!

– Mi van? Mi az a barkács?

– Hát az a szakkör, ahol a gyerek fúr, farag, reszel, csiszol, szögel, szerel – és ettől boldog.

– Ne már! De hát ti is felvételiztek, nem? Az előkészítő este hatig tart, azután én már sehova nem engedem el a fiamat. Kicsit gépezhet még – mostanában csak épít a Minecrafttal –, aztán kidől. Sokszor a vasora sem kell neki.

– Persze, mi is felvételizünk idén! De akár hiszed, akár nem, a barkácstól minden jobban megy neki! Igyekeznek, hogy gyorsan elkészüljön a leckével, nem szuttyog annyit, és mostanában mintha még érdeklődőbb lenne, mint azelőtt! A számítógép miatt sem kell annyit veszekednünk, mint korábban... Szerintem a barkács jobb hatással van rá, mint a számítógép.

Az anyukák nem sokkal később felszálltak a buszra, én pedig továbbgondoltam ezt a jelenetet. Miről is van szó? Vajon mit adhat annak a gyerekeknek a „barkács”? Milyen hiányt pótol, milyen igényre válaszol egy ilyen foglalkozás? Furcsa volt ilyen testközelségből találkoznom azokkal a tényekkel, amelyeket már régen megállapított a pedagógia, a gyermekléletnek, a tanulásmódszertan.

Mi történik tehát a „barkácson”?

Például alkot, játszva tanul az a gyerek, aki egyébként több éve kétszen kap minden ismeretét. Akinék a felnőttek mindent előkészítenek, mondván: „Te csak tanulj, fiam, most az a legfontosabb!” Megkenik neki a kenyeret, fölviszik a paradicsomot, megterítik, mire kiér a konyhába, beviszik az iskolába, – ha lehetne, még a lépcsőn is felmennének az autóval az emeletre –, megszervezik a programjait, feldíszítik a tantermét és még sorolhatnánk. Tulajdonképpen csupán „elszenvedni” a körülményeit, a munkafüzetén kívül nem sokat lát a világból, nemigen alakíthatja azt. Pedig az én-hatékonyaság minden ember alapszükséglete, ami azt is jelenti, hogy olyan fontos, mint az étel, az ital, a levegő. Alakítom a környezetemet, tapasztalatokat gyűjtve ügyesedek, és kiismerem a terepet. Ez szúr, az vág, amaz hajlik vagy éppen török. Mindannyian éhezünk az „én csináltam” érzésére. Minden felnőtt büszke a saját borára, a gyümölcsére, a főztjére, a csukára, amit fogott, s ezek híján mindarra, amit birtokol: az autójára, a nyaralójára vagy éppen a hatalmára... Mert ha ez a szükséglet nem kap valóságos tréninglehetőséget, akkor eltorzul, és pótlékokat keres, vagy elszorvad, mint az az izom, amit nem használnak. Aki idáig jut, az sajnos már el sem tudja képzelni, mit tehetne azért, hogy más legyen körülötte a világ. Legfeljebb dühös lesz vagy kesereg, esetleg vég nélkül kritizál másokat.

A barkácsfoglalkozás valóban segíti a tanulást. Miért is? Mert a játékhöz, az élményhez nem fűződik eredménykényszer. Az elkészült munkára a gyerek nem kap osztályzatot, a végeredmény nem számít bele a felvételibe, egyszerűen csak jó barkácsolnia, s közben felfedeznie az anyagokat, a jelenségeket, és persze önmagát! Ez a fajta tevékenység fejleszti a kitartást, a kudarctűrést, az újrakezdés képességét, a kockázattalállást, a koncentrációt és az önbizalmat. Csak úgy melleleg, játék, alkotás közben, amikor jó eséllyel megjelenik az a bizonyos flow-érzés is, amelynek átélése során a teljesítőképeségünk maximumát érhetjük el.

A barkácsolás valóságos érzékszervi élményekhez juttatja a gyereket: lát, hall, tapint, szorít és enged, üt, simogat, csiszol és így tovább. S eközben mér, súrlódást és sokféle jelenséget észlel, számol, illeszt. Ezeket az ismereteket az élmény mintegy bekíséri a hosszú távú memóriába. Így nem jelent már problémát a centiméterek deciméterre váltása, a derékszög, az ellenállás, a gravitáció, a súly, a tömeg, a sűrűség fogalma, s mindennek az elsajátítása még úgynevezett aha-élményt is jelent. Nem beszélve az esztétikai és a morális élményekről! Valami szépet alkottam,

amivel valakinek örömet okozhatok. Munka közben uralkodtam a testemen, az indulataimon. A türelmemet is próbára tette a feladat, hiszen az első fadarabot majdnem odavágtam, amikor ott törött el, ahol nem lett volna szabad...

E tevékenység további értéke az együttműködés: a barkácsolás ugyanis közös cselekvés, amelyben jó együtt lenni a többiekkel. Itt senki nem mondja meg a tutit, hanem együtt dolgozunk. Egyszer a tanúja voltam egy ilyen kis jelenetnek. A tanár bácsi fogta a gyerek kezét, a fiúcska meg a csiszolót, és így, közösen kezdték el megmunkálni a fát. Aztán a tanár elengedte a gyerek kezét, a kisfiú meg tovább próbálgatta a mozdulatot. Eleinte még gyengécskén haladt, amikor elejtette a csiszolópapírt, újrakezdték a közös munkát, de már egyre ügyesebb volt, és negyed óra múlva egyedül csiszolt – megdicsőült arccal...

Mennyi minden van egy ilyen együttműködésben! A gyerek megtanulja elfogadni a segítséget, de hozzáteszi mindazt, amit már tud. A versengés helyett ráérez arra, milyen jó kiegészíteni egymást, együttműködni egy másik emberrel, aki persze nem gombnyomásra működik, mint a Minecraft, és nem irányítható, de valahogy mégiscsak kapcsolódik egymáshoz, és ebben neki is szerepe van. Ha pedig még mélyebbre nézünk, azt látjuk, hogy az ilyen fajta együttműködés a kötődési képességet is kiválóan fejleszti.

Az ilyen típusú tevékenységek során a legfontosabb tapasztalatok egyike az, hogy az ember rájön, hogyan működik az élet, milyen is az a világ, amelynek ő is a része. A virtuális és művi közegben felnőtt mai generációk számára ez hiányzik a legjobban! Az okostáblán egy zseniális, alig kétperces kisfilmen megnézzük, hogyan csírázik a bab. Ezzel szemben a barkácsfoglalkozáson készítenek egy kis ládát, amiben babot csíráztathatunk. Persze napok telnek el a megfigyeléssel, és alig várjuk, hogy végre kibújjon a kis csíra. A láda elkészítése során, amikor megpróbáljuk az érdes felületet megcsiszolni, az sem kétszavas munka, és néha bizony kicsit fájdalmas is lehet. Amikor valamivel nem boldogulunk, például a ládika szögletei érdesek maradnak, jó volna, ha valaki segítené, mutatna egy ügyes fogást, amit elleshetnénk... Mindennek felbecsülhetetlen a hosszú távú hatásai, amelyek esetleg csak jóval később mutatkoznak meg. Például abban, hogy nem keseredünk el, amikor azt tapasztaljuk, hogy a barátság vagy a párkapcsolat nem alakul ki azonnal, a kamaszgyerek nem hagyja alakítani magát, a betegség nem múlik el egy nap alatt, a fájdalom olykor nem csak percekig tart, a fogyásért, a nyelvtudásért és sok minden másért erőfeszítéseket kell tenni, és bizony lesznek kudarcok, hibák is, de nem baj, újrakezdjük...

Az Ipad és a Minecraft valamire jó lehet ugyan, de az imént felsorolt készségek kiművelésére biztosan nem alkalmas. Ezzel szemben a barkácsolás még számos más készség fejlődését is észrevétlenül támogatja.

Nem véletlen, hogy az a buszmegállói beszélgetésben emlegetett kisgyerek úgy megszerette ezt a tevékenységet. Az is érthető, hogy az iskolai élethez is több kedve és nagyobb türelme lett tőle. Nem hiszem, hogy a felvételin lemaradna, de az biztos, hogy az élet dolgaihoz való bátor hozzáállása, a talpraesettsége, a kapcsolatteremtő képessége, a nyitottsága és a problémamegoldó képessége jelentősen fejlődni fog. Satupad vagy Ipad? Kantenich atya szerint a nevelés az élet szolgálata. Ezért először én magam is a „barkácsra” szavaznék, és csak azután jöhet az Ipad.

Uzsalyné Pécsi Rita/Magyar Kurír
Az írás nyomtatott változata az Új Ember
2018. október 21-i számában jelent meg.
Magyar Kurír

Halálozás

Tímár Ede hunyai lakos 2018. október 9-én, 85 éves korában hazatért az Örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok, ismerősök. Adjon az Úr örök nyugodalmat neki!

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. +36202164499 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Lehoczkiné Tímár Irén, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján *

Technikai munkatárs: Bukva Csilla

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. *
<http://www.varosunkujag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujag.hu

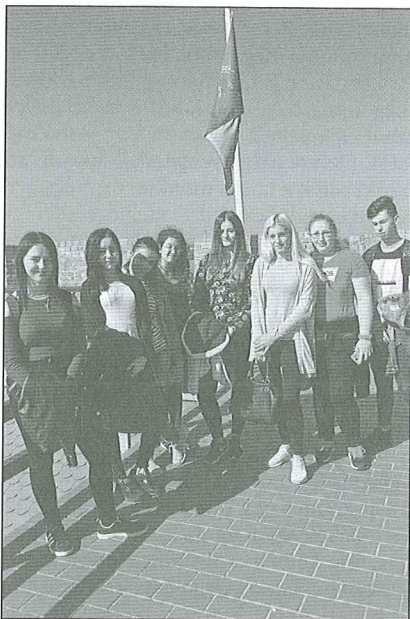

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Gimnáziumi egység

Szakmai kirándulás Gyulára

2018. október 13-án a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Utazás és Turizmus fakultációt tanuló diákjai szakmai kirándulásra vettek részt. Az úti cél Gyula volt. A csoport először a Wellness Hotel Gyula szállodát látogatta meg. A háznézés során megismerkedtek a 4 csillagos superior szálloda működésével és legfontosabb helyiségeivel: wellness részleg, éttermek, bababarátságos játszóhelyiségek. Ezt követően a csoport a várba ment, ahol végigjárta az összes termet, de a diákok látták héjaróptetést és korhű jelmezeket is felpróbálhattak. A tanulók ezután ellátogattak az Almássy-kastélyba és nagy élvezettel próbálták ki az interaktív kiállítás adta összes lehetőséget. A programot egy közös süteményezés zárta a Százéves Cukrászdában.

A Kner sírok gondozása

Több éves hagyomány, hogy városunk Új temetőjében diákjaink közreműködésével rendbe rakjuk a Kner család sírjait. Idén októberben gyönyörű időben végezhettük el ezt a nemes feladatot. Varsányi Gyula tanár úr segítségével voltak: Szilágyi Bence, Gózon Barnabás, Vizsnay Kristóf és Gábor Tamás 11. A osztályos tanulók.

Megemlékezés az aradi vértanúk tiszteletére

Iskolánkban október 5-én egy rövid műsorral, meghitt hangulatban tisztelegtünk az aradi vértanúk emlékére. Az előadás 10. A osztályos tanulók szerepeltek, felkészítőjük Rudner Anett és Bernáthné Butsi Erika tanárnők. A műsorban részleteket hallhattunk a kivégzett aradi vértanúk búcsúleveleiből, melyekben szeretteiknek üzennek, megértésre és megbocsájtásra kérve őket. Az előadásnak egy léleknyitogató, tisztán felcsendülő dal adott méltó keretet, A fák is siratják című Presser Gábor szerzeménnyel. Az iskolánkban vendégeskedő Kis Bálint Általános Iskola 7. és 8. osztályos tanulói és pedagógusai is elfogadták

meghívásunkat erre a megemlékezésre, köszönjük megjelenésüket.

Szegedi tanulmányi kirándulás

Október 15-én, a 9. évfolyamos tanulók mind az 50-en részt vettek egy szegedi kiránduláson, az Endrődi Katolikus Plébánia nyertes pályázata jóvoltából. Egyik diákunk beszámolója:

Reggel hamar elindultunk és először megcsodáltuk a Dómot kívülről-belülről majd a mellette levő teret is. Megnéztünk két kiállítást a Móra Ferenc Múzeumban. Az egyik a több ezer éves csontmaradványokból való következtetés a halál okára utaló jelekről, a másik pedig a dinoszauruszokról szólt. Az ebédet, ami nagyon finom volt, a Tündér Konyha biztosította. Délután pedig a Szegedi Vadasparkba mentünk, és nagyon élveztük a fás környezetben eltöltött időt az állatokat nézegetve. Este későn értünk haza, de senki sem bánta, mert megérte ezért a fantasztikus napért. Mindenki nagyon élvezte az utazást, és reméljük, hogy másoknak is lesz esélye ellátogatni ebbe a gyönyörű városba. A diákokat osztályfőnökeik Rovnyik Katalin és Salyné Buza Hajnalka tanárnők kísérték el a kirándulásra.

Megemlékezés az 1956-os forradalomra

Október 19-én tartottuk rövid megemlékezésünket az 1956-os forradalom tiszteletére. Az iskola folyosóján gyűltünk össze, és hamarosan felcsendült egy klasszikus dallam, amely mindenkit csendre és figyelemre intett. A megemlékezésen a 10. A osztályos tanulók a történet felelevenítésével foglalták össze a forradalom eseményeit, melynek szomorú, de elszánt hangulatát az elszavalt versek tükrözték. Felkészítő tanáraik Bernáthné Butsi Erika és Rudner Anett.

Fecskeváró nap

2018. november 9-én, idén 3. éve rendezzük meg Fecskeváró napunkat, amelyen várhatóan 10 általános iskolai csapat fog szerepelni. A vetélkedőnek a „Játssz velünk Milliomost!” címet adtuk. A program célja az általános műveltség játékos felmérése és a közös szórakozás interaktív eszközök segítségével.

Egyesületi Bál

A Szent Gellért Keresztje Egyesület 2018. november 17-én, szombaton 18 órai kezdettel jótékonyági vacsorával egybekötött Egyesületi Bált rendez a gyomai Körös Étteremben. Az egyesület a bál teljes bevételével intézményünket a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolát és Gimnáziumot támogatja. A befolyt összeget a nevelést-oktatást szolgáló eszközök modernizálására tervezzük fordítani.

Támogató jegyeket 500 és 1000 Ft-os címletekben, valamint belépőjegyet 3000 Ft-os áron az intézményben tanítási időben és a bál helyszínén lehet vásárolni.

Szeretettel várunk minden kedves szülőt, hozzátartozót, barátot, iskolánk volt diákjait, támogatóit és mindazokat, akik szívesen részt vennének egy vidám estén.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A Népmese napján

Szeptember 30-a, Benedek Elek születésnapja több mint tíz éve a népmese napja hazánkban. Ebből az alkalomból a 4.b osztályosok egy mesékről szóló összeállításban hívták fel az alsó tagozatos gyerekek figyelmét a mese fontosságára: tanító, nevelő, pihentető, szórakoztató és gyógyító szerepére.

„A népmese gyöngyszem, kincs, őseink hagyatéka, szeretik a gyerekek és a felnőttek is egyaránt. Meséljünk hát bátran, hiszen nagy szükségünk van a mesehősökre és a jó győzelmébe vetett hitre is ebben a mai világban.” Így foglalta össze gondolatait Takácsné Rojók Gizella tanítónő, a program szervezője.

Szeptemberi sport eredményeink

Szeptember 21-én került sor a FODISZ ünnepélyes tanévnyitójára. Az eseményen díjazásban részesült **Szlovák Alexa**, aki a 2017-18-as tanév legjobb Békés megyei sportolója díját nyerte el, valamint felkészítő tanára, **Nagy Sándor**.

Rangos eseményen vettek részt a Rózsahegyi iskola **kajakosai** is. 2018. szeptember 29-30-án zajlott Fadd-Domborin a kajak-kenu Diákolimpia verseny. Gratulálunk Csöke Zsoltinak és Fülöp Gergőnek.

2018/19-es tanév diákolimpiai bajnoki címet nyertek:

Fekécs Zsófi – Bela Zsóka páros MK2 500 méteren,
Gellei Gergő – Nagy Ágoston páros MK2 2000 méteren
Ezüst érmet szerzett:

Gellai Balázs – Nagy Dominik páros K2 1000 méteren,
Nagy Dominik MK1 2000 méteren

8. helyezést ért el:

Fekécs Hanna K2 200 méteren

FITKID eredmények

Október 6-án Törökbálinton 15 versenyző képviselte Gyomaendrődöt az országos rangadón, ahol több, mint 100 egyéni versenyző és közel 30 csapat mutatta meg tudása legjavát. A lányoknak nem volt könnyű dolguk, nagyon erős mezőnyben kellett helytállniuk.

A II. korcsoport volt a verseny legerősebb csoportja. A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskolát 4 lány képviselte. **Sztvorecz Gréti** egy gyönyörű gyakorlatot mutatott be, amellyel a 3. helyezést szerezte meg. Továbbá szép gyakorlattal **Hankó Réka** 13., **Farkas Lara** 15. és **Zádori Zoé** pedig a 16. helyezést érte el. A III. korcsoportban **Gombkötő Zsófi** mutathatta be tudását. Zsófi szépen teljesített és a 9. helyezett lett.

Az V. korcsoportban szintén több lány képviselte az iskolát.

Mindenki nagy meglepetésére és örömére **Gulyás Kitti** élete első versenyén a 2. helyet szerezte meg. Ebben a korcsoportban még **Hankó Panna** és **Tímár Petra** indult. Panna éppen csak lemaradt a pontszerző helyről, a 7. helyen végzett, míg Petra a 13. lett. A csapatversenyen két csapatot indítottunk ezen a versenyen:

A II. korcsoportban a SIVA TÁNCA mutatta be gyakorlatát, akik végül az 5. helyen végeztek.

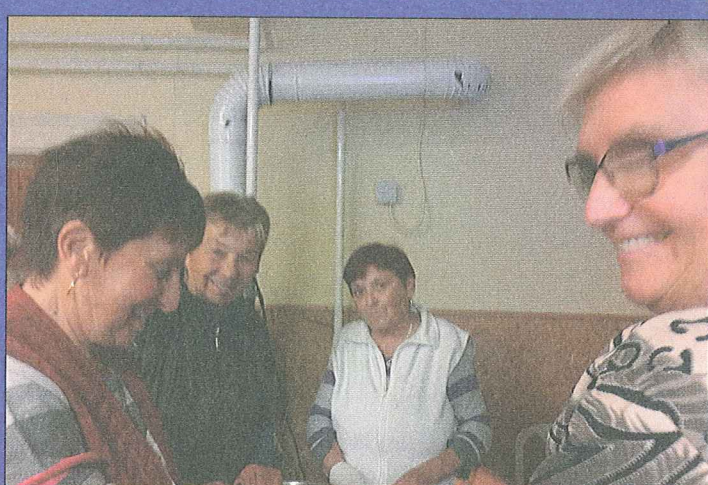
A csapat tagjai: **Farkas Lara**, **Gombkötő Zsófi**, **Hankó Réka**, **Sztvorecz Gréti**, **Zádori Zoé**.

A III. korcsoport csapatversenyében volt a legtöbb csapat. A MATRÓZOK ezen a versenyen a 9. helyen végeztek.

A csapat tagjai között három rózsahegyis tanuló volt: **Farkas Lili**, **Hankó Panna** és **Tímár Petra**. A versenyzőket felkészítette: **Gergely Orsolya**, **Varró Renáta** és **Hornok Imre**.

További információk elérhetők az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Disznótoros összejövetel az Endrődiek Baráti Körében

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd,
Szabadság tér 6.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

HÍDFŐ étterem 5502 Gyomaendrőd, Hídfő u. 2.

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált étteremben 160 főig. Korlátlan ételfogyasztás minden nap 11-15 óráig!

Elérhetőség:

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-30/955-1295

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- Kályhák, kandallók, üstházak, zom. üstök
- Kályhacsövek, szeneskannák
- Műanyagbordák, kannák, műa. rekeszek
- Befűtött üvegek, üvegtető
- Őszi virághagymák (tulipánok, jácintok, stb.)
- Virágcserepek, virágföldek, tápanyagok
- Növényvédőszeresek, őszi lemosószeresek
- Rágcsálóirtók, csapdák, ragasztók
- Fejszék, balták, fűrészek
- Kéziszerszámok, szegek, csavarok
- Láncfűrészek, fűrők, sarokcsiszolók
- Munkavédelmi bakancsok, kesztyűk, ruhák, gumicsizmák
- Mécsesek, gyertyák
- Festékek, hígítók, ecsetek, stb.
- Kutya, macska eledel, nyakörvek, pórások
- Takarófoliák, agroszövet

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ